

S-DU PAO-LO SIA PEH LO-MÔ NYING GO SHŪ-SING. 使徒保罗写拨罗马人个书信

Lm. I.

NGÔ Pao-lo, Yiæ-su Kyi-toh-go nu-boh, be dziao-læ tso s-du, feng-p'a ky'i djün Jing-ming-go foh-ing,——² ziu-z Gyi tsao-yi t'ôh Gyi-go sin-cü-nying læ Sing-shü-li sô ing-hyü-go,³ z ts-tin Gyi Ng-ts Yiæ-su Kyi-toh ah-lah-go Cü; tsiao nyüoh-sing z dzong Da-bih-go ts-seng ka sang-c'ih-læ;⁴ tsiao sing-jün-go ling-sing, we-leh si-ts tsæ weh, yüong do neng-ken feng-ming Gyi z Jing-ming-go Ng-ts:⁵ ah-lah dzong Gyi-go siu-li teh-djôh eng-we teng s-du-go tsih-veng, hao s-teh væn-koh-go pah-sing^[1]siang-sing i-jing, peh Gyi-go ming-deo teh-djôh yüong-wô;⁶ ng-lah yia dzæ gyi nen, z Yiæ-su Kyi-toh sô dziao-læ-go;——⁷ næn-kæn mông-mông long-tsong læ Lo-mô z Jing-ming sô ts'ing-æ, be dziao-læ tso sing-du go: Dæn-nyün Jing-ming ah-lah T'in-Vu, teng Cü Yiæ-su Kyi-toh, s-lôh eng-we bing-en peh ng-lah.

我保罗，耶稣基督个奴仆，被召来做使徒，分派去传神明个福音，——² 就是其早已托其个先知人来圣书里所应许个，³ 是指点其儿子耶稣基督阿拉个主。照肉身是从大辟个子孙介生出来；⁴ 照圣

善个灵性，为了死仔再活，用大能干分明其是神明个儿子。⁵ 阿拉从其个手里得着恩惠等使徒个职份，好使得万国个百姓相信依顺^[1]，拨其个名头得着荣华，⁶ 尔拉也在其内，是耶稣基督所召来个。——⁷ 难间望望拢总来罗马是神明所亲爱，被召来做圣徒个。但愿神明阿拉天父，等主耶稣基督，赐落恩惠平安拨尔拉。

[1] 'Ôh wô, i-jing keh siang-sing-go dao-li. 或话，依顺箇相信个道理。（原注）

⁸ NGÔ sin we-leh ng-lah cong-nying, k'ao-djôh Yiæ-su Kyi-toh ken-zia ngô-go Jing-ming, ing-we ng-lah siang-sing-go sing t'in-ô veng-ming. ⁹ Ngô djün Gyi Ng-ts-go foh-ing^[1] sing-li sô voh-z-go Jing-ming hao teng ngô tso te-tsing, ngô dza-nyiang z-k'eh kyi-nyiaen ng-lah; ¹⁰ tao-kao li-hyang z-djông læ-tih gyiu, 'ôh-tsia, tsiao Jing-ming-go ts-i, ngô cong-ü neng-keo teh-djôh t'a-bing-go lu tao ng-lah u-sen læ. ¹¹ Ngô z ôh-siang iao k'en ng-lah, hao cün-s-peh ng-lah soh-go ling-leh-kying-go eng-s, s-teh ng-lah we kyin-kwu; ¹² ziu-z we-leh ah-lah liang-ô siang-sing-go sing, ngô^[2] læ ng-lah cong-nyiang hao dô-kô teh-djôh en-ŵe.

⁸ 我先为了尔拉众人，靠着耶稣基督感谢我个神明，因为尔拉相信个心天下闻名。⁹ 我传其儿子个福音心里所服侍^[1]个神明好等我做对证，我咋样时刻纪念尔拉。¹⁰ 祷告里向时常来的求，或者，

照神明个旨意，我终于能够得着太平个路到尔拉乌碎来。¹¹ 我是恶
想要看尔拉，好转赐拨尔拉啥个灵勒紧个恩赐，使得尔拉会坚固。
¹² 就是为了阿拉两下相信个心，我来尔拉中央好^[2]大家得着安慰。

[1] 'Ôh wô, yüong ling-sing voh-z: k'en I'e. 4. 23. 24. Fl. 3. 3. 或话，用灵性服侍。看 I'e. 4. 23. 24. Fl. 3. 3. (原注)

[2] 'Ôh wô, teng ng-lah tu hao t. y. t. 或话，等尔拉都好..... (原注)

¹³ Hyüong-di, ngô feh iao ng-lah feh ming-bah, ngô le-ts' yiu ding-kwe iao tao ng-lah u-sen læ, hao læ ng-lah cong-nyiang siu-tin ko-ts, ziang læ keh-sing yü-to-go bih-koh-nying; tsih-z ih-hyang yiu tsu-kah. ¹⁴ Feh-leng veng-yüô ts'u-mæn, ts'ong-ming nyü-beng nying, ngô tu z gyi-lah tsa-wu. ¹⁵ Z-ka, dzing ngô lih-liang, ngô yia dzing-nyün læ djün foh-ing peh ng-lah Lo-mô nying t'ing.

¹³ 兄弟，我弗要尔拉弗明白，我屡次有定规要到尔拉乌碎来，好来尔拉中央收点果子，像来箇星余多个别国人，只是一向有阻隔。¹⁴ 弗论文雅粗蛮，聪明愚笨人，我都是其拉债户。¹⁵ 是介，尽我力量，我也情愿来传福音拨尔拉罗马人听。

¹⁶ Ngô z feh wông-k'ong Kyi-toh-go foh-ing; ing-we keh z Jing-ming-go neng-ken hao kyiü væn-pah siang-sing cü-kwu, sin z Yiu-t'a nying, 'eo-deo Hyi-lah nying. ¹⁷ Ing-we Jing-ming-go kong-yi læ foh-ing hyin-c'ih-læ, ziu-z dzong siang-sing ka læ, yia z peh siang-sing cü-

kwu go: ziang yiu sia-tih, wô, “Tsing-dzih nying z dzong siang-sing hao weh.” [Hp. 2. 4.]

¹⁶ 我是弗惶恐基督个福音，因为箇是神明个能干好救凡百相信主顾，先是犹太人，后头希腊人。¹⁷ 因为神明个公义来福音显出来，就是从相信介来，也是拨相信主顾个。像有写的，话：「正直人是从相信好活。」 [Hp. 2. 4.]

¹⁸ JING-MING-GO ô-wông z dzong t'in-li hyin-c'ih-læ, iao vah væn-pah feh gyin-sing feh tsing-dzih cü-kwu, ziu-z yüong feh tsing-dzih-go 'ang-we ah-djü tsing dao-li go. ¹⁹ Ing-we Jing-ming-go z-ken, z *nying* sô neng-keo hyiao-teh-go, tu læ gyi ^[1]sing-li ming-ming pa-tong; z Jing-ming Zi hyin-c'ih-læ peh gyi go. ²⁰ Jing-ming k'en-feh-c'ih-go z-ken, ziu-z Gyi üong-yün neng-ken teng Jing-t'i, dzong k'æ-bih t'in-di yi-læ, we-leh Gyi sô zao-go væn-veh, ziu k'en-c'ih-de; ^[2]s-teh gyi-lah m-kao hao t'e-t'ôh. ²¹ Ing-we gyi-lah, se-tsih hyiao-teh Jing-ming, ǃ-teh ziang Jing-ming ka kwe yüong-wô peh *Gyi*, yia ǃ-teh ken-zia *Gyi*; fæn-cün k'ong-deo nyi-leng, gyi-lah feh ming-bah-go sing yia long-leh heh-en-de. ²² Zi wô zi ts'ong-ming-go, z pin-leh nyü-beng; ²³ ziu pô keh-we ve wæ-diao Jing-ming-go yüong-wô, diao-leh we wæ-diao go nying teng fi-gying tseo-siu djong-dzi-go siang-mao.

¹⁸ 神明个慳惶是从天里显出来，要罚凡百弗虔心弗正直主顾，就是用弗正直个行为压治真道理个。¹⁹ 因为神明个事干，是人能够晓得个，都来其心里^[1]明明摆东，是神明自显出来拨其个。²⁰ 神明看弗出个事干，就是其永远能干等神体，从开辟天地以来，为了其所造个万物，就看出了，使得^[2]其拉旤告好推托。²¹ 因为其拉，虽即晓得神明，旤得像神明介归荣华拨其，也旤得感谢其。反转空头议论，其拉弗明白个心也弄勒黑暗了。²² 自话自聪明个，是变勒愚笨，²³ 就把箇位舡坏掉神明个荣华，调了会坏掉个人等飞禽走兽虫豸个相貌。

[1] 'Ôh wô, min-zin. 或话，面前。（原注）

[2] 'Ôh wô, z-ka. 或话，是介。（原注）

²⁴ Jing-ming sô-yi eo gyi-lah ze zi-go yüôh-sing 'æn-lôh ǵe-u z-ken, dô-kô tsao-t'ah zi-go kyi-sing: ²⁵ ing-we gyi-lah z pô Jing-ming-go tsing dao-li diao-leh hyü-kô-go, wa-yiu kying-djong voh-z zao-c'ih-læ-go tong-si ^[1]ko-jü zao gyi go Cü; Gyi z üong-yün kæ tsæn-me-go. Üô-meng. ²⁶ Sô-yi Jing-ming eo gyi-lah 'æn-lôh tao-me-go s-yüôh: gyi-lah nyü-nying we pô 'eh-li-go yüong-dziang diao-leh feh 'eh-li-go yüong-dziang: ²⁷ nen yia z-ka we ky'i-diao nyü-nying 'eh-li-go yüong-dziang, liang-'ô yüôh-ho fah-dong, nen ts'eo nen læ-tih tso weng-tsiang z-ken; z-ka læ zi-go sing-zông teh-djôh gyi-lah ts'ô-lu ing-teh-go pao-ing.

²⁴ 神明所以诬其拉随自个欲心陷落秽污事干，大家糟蹋自个肌身。²⁵ 因为其拉是把神明个真道理调了虚假个，还有敬重服侍造出来个东西过如^[1]造其个主，其是永远该赞美个。亚们。²⁶ 所以神明诬其拉陷落倒霉个私欲。其拉女人会把合理个用场调了弗合理个用场。²⁷ 男也是介会弃掉女人合理个用场，两下欲火发动，男凑男来的做混帐事干，是介来自个身上得着其拉岔路应得个报应。

[1] 'Ôh wô, feh ky'i-voh-z. 或话，弗去服侍。（原注）

²⁸ Gyi-lah kyi-jün ky'i-diao Jing-ming feh dziah læ i-li, Jing-ming ziu eo gyi-lah ^[1]dzeng wu-du-go sing, ky'i tso fi-li z-ken: ²⁹ tsin-pin ih-ts'ih-go ǝa-c'ü, kæn-ying, ôh-doh, t'en-sing, ôh-i; c'ong-mun tu-gyi, hyüong-sah, tsang-teo, kæn-tsô, boh-dzing; wa-yiu pun-cü, ³⁰ pông-hwe, ün-'eng Jing-ming, ky'i-vu nying-kô, kyiao-ngao, c'ô-dæn, kyipin-pah-c'ih, we-nyih vu-meo; ³¹ m-li-sing, m-sing-iah, m-jing-sing, ün-ky'i feh k'eng hyih, 'ao-vu æ-lin-sing. ³² Gyi-lah se-tsih ming-ming hyiao-teh tso keh-cü-ka z-ken cü-kwu, tsiao Jing-ming-go tsing-dzih, kæ si; fi-dæn zi læ-tih tso, ziu-z *bih-nying* læ-tih tso yia we hwun-hyi.

²⁸ 其拉既然弃掉神明弗着来意里，神明就诬其拉存糊涂个心^[1]，去做非礼事干。²⁹ 沾边一切个坏处，奸淫、恶毒、贪心、恶意，充满妒忌、凶杀、争斗、奸诈、薄情，还有搬嘴、³⁰ 谤毁、怨恨神明、欺侮人家、骄傲，扯淡、机变百出、违逆无谋，³¹ 哧理

性、既信约、既人性、怨气弗肯歇、毫无哀怜心。³² 其拉虽即明明晓得做箇株介事干主顾，照神明个正直，该死。非但自来的做，就是别人来的做也会欢喜。

[1] 'Ôh wô, sông-diao liang-sing. 或话，丧掉良心。（原注）

Lm. II.

SÔ-YI ng, ze-bin jü, læ-tih p'un-tön *bih-nying*, zi yia z m-kao hao t'e-t'ôh: ng p'un-tön *bih-nying* soh-go u-sen, ziu-z keh u-sen ding zi-go ze; ing-we ng p'un-tön-go cü-kwu zi yia læ-tih tso keh-sing z-ken.² Tso keh-cü-ka z-ken cü-kwu, ah-lah hyiao-teh Jing-ming z tsiao tsing-li p'un-tön gyi.³ Næn-kæn ng læ-tih p'un-tön tso keh-cü-ka z-ken cü-kwu, zi yia læ-tih tso, ng ts'eng-ts'eng ng-zi hao to-bi Jing-ming-go p'un-tön ma?⁴ Wa-z ng k'en-ky'ing Gyi fu-tsoh-go dz-æ, kw'un-shü," jing-næ; feh hyiao-teh Jing-ming-go dz-æ z iao ying-dao ng we-sing-cün-i:⁵ yi z 'eo zi feh k'eng hwe-kæ go ngang sing-dziang, zi læ-tih tsih-hyüoh ô-wông tao Jing-ming hyin-c'ih tsing-dzih-go p'un-tön keh ô-wông-go nyih-ts ma?⁶ *Keh-go* z-'eo Gyi tsiao kôh-nying-go 'ang-we we pao-ing gyi:⁷ keh-sing næ-sing 'ang jün, siang teh-djôh yüong-wô teng t'i-min teng feh wæ-diao-go *foh-ky'i* cü-kwu, we *s-peh* gyi üong-

yün weh-ming; ⁸ keh-sing kæn-kyi-go, feh i tsing dao-li, tsih i zia dao-li cü-kwu, ky'i-sing teng ô-wông, ⁹ wæn-næn teng kw'eng-kw'u, iao kô peh ih-ts'ih tso ôh z-ken go, sin z Yiu-t'a nying, 'eo-deo ^[1]Hyi-lah nying: ¹⁰ dæn-z yüong-wô teng t'i-min teng t'a-bing iao s-peh ih-ts'ih 'ang-jün-go; yia sin z Yiu-t'a nying, 'eo-deo ^[1]Hyi-lah nying. ¹¹ Ing-we Jing-ming z 'ao-vu p'in-ky'üoh go.

所以尔，随便谁，来的判断别人，自也是旡告好推托。尔判断别人啥个乌碎，就是箇乌碎定自个罪。因为尔判断个主顾自也来的做箇星事干。² 做箇株介事干主顾，阿拉晓得神明是照真理判断其。³ 难间尔来的判断做箇株介事干主顾，自也来的做，尔忖忖尔自好躲避神明个判断吗？⁴ 还是尔看轻其富足个慈爱、宽恕、忍耐，弗晓得神明个慈爱是要引导尔回心转意。⁵ 又是候自弗肯悔改个硬心肠，自来的积蓄愠惶到神明显出正直个判断箇愠惶个日子吗？⁶ 箇个时候其照各人个行为会报应其。⁷ 箇星耐心行善，想得着荣华等体面等弗坏掉个福气主顾，会赐拨其永远活命；⁸ 箇星奸计个，弗依真道理，只依邪道理主顾，气性等愠惶，⁹ 患难等困苦，要加拨一切做恶事干个，先是犹太人，后头希腊人^[1]。¹⁰ 但是荣华等体面等太平要赐拨一切行善个，也先是犹太人，后头希腊人^[1]。¹¹ 因为神明是毫无偏曲个。

[1] Bih-koh-nying. 别国人。（原注）

¹² Væn-pah m-neh lih-fah væn-ze-go cü-kwu, *ziu-z* m-neh lih-fah yia we mih-diao: væn-pah yiu-leh lih-fah væn-ze-go cü-kwu, yia iao yüong lih-fah p'un-tön gyi. ¹³ Ing-we læ Jing-ming-go min-zin feh-z t'ing-meng lih-fah cü-kwu *hao sön* tsing-dzih, z i-dzong lih-fah cü-kwu hao sön tsing-dzih. ¹⁴ Keh-sing m-neh lih-fah go bih-koh-nying, ziah sang-dzing we tso lih-fah-go z-ken, gyi-lah se-jün m-neh lih-fah, z zi tông zi-go lih-fah: ¹⁵ gyi-lah z piao-ming yiu lih-fah-go i-s læ gyi sing-li sia-tih, gyi-lah-go liang-sing yia z tso te-tsing, wa-yiu gyi-lah *sing-li-go* ts'eng-deo ^[1]ih-pin læ-tih p'i-bing, ih-pin læ-tih feng-p'eo. ¹⁶ Jing-ming t'ôh Yiæ-su Kyi-toh, tsiao ngô-go foh-ing, p'un-tön nying en-me z-ken, læ keh-go nyih-ts *tu iao hyin-c'ih-læ*.

¹² 凡百𠵿得律法犯罪个主顾，就是𠵿得律法也会灭掉。凡百有了律法犯罪个主顾，也要用律法判断其。¹³ 因为来神明个面前弗是听闻律法主顾好算正直，是依从律法主顾好算正直。¹⁴ 箇星𠵿得律法个别国人，若生成会做律法个事干，其拉虽然𠵿得律法，是自当自个律法。¹⁵ 其拉是表明有律法个意思来其心里写的，其拉个良心也是做对证，还有其拉心里个忖头一边来的批评，一边来的分割^[1]。¹⁶ 神明托耶稣基督，照我个福音，判断人暗昧事干，来箇个日子都要显出来。

[1] 'Ôh wô, dô-kô p'i-bing hao-tæ. 或话，大家批评好歹。（原注）

¹⁷ Ng ts'ing-hwu z Yiu-t'a nying, ng i-z lih-fah, dzæ-ü Jing-ming kw'ô-k'eo; ¹⁸ ng z dзиang-'ôh lih-fah go, sô-yi we hyiao-teh Gyi ts-i, [1]we bin-pih hao-tæ; ¹⁹ ng zi sön zi z ling hah-ts go, kwông-tsiao en li-hyang cü-kwu, ²⁰ kao-hyüing beng-nying, k'æ-dao siao-nying, lih-fah li-hyang yiu cü-sih teng tsing dao-li-go siang-mao. ²¹ Ka-ni, ng we kao bih-nying, m-neh zi kao-kao zi ma? Ng ky'ün *bih-nying* feh t'eo-dao, zi yiu t'eo-dao ma? ²² Ng eo *bih-nying* feh kæn-ying, zi yiu kæn-ying ma? Ng k'eh-ts'eng ngeo-ziang, zi yiu væn-djôh sing-din ma? ²³ Ng dzæ-ü lih-fah kw'ô-k'eo, zi yiu væn lih-fah ta-li Jing-ming feh tseng-djong ma? ²⁴ "We-leh ng-lah, Jing-ming-go ming-deo z peh bih-koh-nying k'eh-ts'eng;" [Y. 52. 5.] ziang læ *Sing-shü* yiu sia-tih.

¹⁷ 尔称呼是犹太人，尔依侍律法，在于神明夸口。¹⁸ 尔是长学律法个，所以会晓得其旨意，会辨别好歹^[1]；¹⁹ 尔自算自是领瞎子个，光照暗里向主顾，²⁰ 教训笨人，开导小人，律法里向有知识等真道理个相貌。²¹ 介呢，尔会教别人，旣得自教教自吗？尔劝别人弗偷盗，自有偷盗吗？²² 尔诬别人弗奸淫，自有奸淫吗？尔刻忖偶像，自有犯着圣殿吗？²³ 尔在于律法夸口，自有犯律法带累神明弗尊重吗？²⁴ 「为了尔拉，神明个名头是拨别国人刻忖。」 [Y. 52. 5.] 像来圣书有写的。

[1] *Yiu-teh faen*, we ts'ing-tsæn hao z-ken. 有得翻，会称赞好事干。（原注）

²⁵ Kông-tao tsiu-keh-li, ng ziah-z i-dzong lih-fah, z yiu ih-c'ü go; ziah-z væn-djôh lih-fah, ng-go tsiu-keh-li sön-feh-teh tsiu-keh-li. ²⁶ Ziah-z m-tsiu-keh-li cü-kwu we pao-siu lih-fah-go feng-fu, gyi *se-jün* m-tsiu-keh-li, næn-dao feh we sön yiu tsiu-keh-li ma? ²⁷ Wa-yiu keh peng-læ m-tsiu-keh-li cü-kwu, ziah we siu-djü lih-fah, næn-dao feh we kô ze peh ng, yiu-leh *lih-fah-go* veng-z teng tsiu-keh-li wa we væn-djôh lih-fah go ma? ²⁸ Ing-we bing feh-z nga-kwông-min *tso Yiu-t'a nying*, ziu sön Yiu-t'a nying; bing feh-z nga-kwông-min nyüoh-sing-zông *yiou tsiu-keh-li*, ziu sön tsiu-keh-li: ²⁹ z sing li-hyang *tso Yiu-t'a nying* ziu sön Yiu-t'a nying; tsiu-keh-li yia z sing-li-go, z dzæ-ü ling-ky'i, feh dzæ-ü veng-z; keh-go cü-kwu feh-z nying sô ts'ing-tsæn, z Jing-ming ts'ing-tsæn-go.

²⁵ 讲到周割礼，尔若是依从律法，是有益处个；若是犯着律法，尔个周割礼算弗得周割礼。²⁶ 若是旣周割礼主顾会保守律法个吩咐，其虽然旣周割礼，难道弗会算有周割礼吗？²⁷ 还有箇本来旣周割礼主顾，若会守住律法，难道弗会加罪拨尔，有了律法个文字等周割礼还会犯着律法个吗？²⁸ 因为并弗是外光面做犹太人，就算犹太人；并弗是外光面肉身上有周割礼，就算周割礼。²⁹ 是心里向做犹太人就算犹太人。周割礼也是心里个，是在于灵气，弗在于文字。箇个主顾弗是人所称赞，是神明称赞个。

Lm. III.

Ka-ni, tso Yiu-t'a nying yiu soh-go kah-nga hao-c'ü ni? ziu tsiu-keh-li yiu soh-go ih-c'ü ni? ² Dziu yang-yang k'en-læ *gyi-lah ih-c'ü* z to-go: di-ih, z Jing-ming-go tsiao-shü t'ôh-fu gyi. ³ Gyi-cong ziah yiu m-sing-jih-go, keh z dza-go? gyi-lah m-sing-jih næn-dao we fi-diao Jing-ming-go sing-jih ma? ⁴ Tön-tön ve-go: ziu-z væn-pah nying tu z shih-hwông-go, Jing-ming tsong z dzing-jih-go; ziang yiu sia-tih, wô, "S-teh Ng kông shih-wô z-'eo hao sôn tsing-dzih, Ng be p'un-tön go z-'eo hao teh-sing." [S. 51. 4.]

介呢，做犹太人有啥个格外好处呢？受周割礼有啥个益处呢？² 就样样看来其拉益处是多个。第一，是神明个诏书托付其。³ 其中若有旣信实个，箇是咋个？其拉旣信实难道会废掉神明个信实吗？⁴ 断断𧸗个。就是凡百人都是说谎个，神明总是诚实个，像有写的，话：「使得尔讲说话时候好算正直，尔被判断个时候好得胜。」 [S. 51. 4.]

⁵ *Næn-kæn* ngô tsiao nying-kô i-s ka kông: Ah-lah-go feh tsing-dzih ziah we piao-ming Jing-ming-go tsing-dzih, keh dza wô ni? Jing-ming dong-nu vah ah-lah, ky'i feh-z feh tsing-dzih? ⁶ Tön-tön ve-go: *ziah-z feh tsing-dzih*, Jing-ming dza hao p'un-tön shü-kæn-zông ni? ⁷ Wa-yiu ngô-go feh dzing-jih ziah we piao-ming Jing-ming-go dzing-

jih, kô-ts'eo Gyi-go yüong-wô; ngô dza-we wa iao ziang væn-nying ka peh Gyi ding-ze ma? ⁸ Tao feh-jü wô, (tsing-ziang yiu nying pông-hwe ah-lah, tsing-ziang yiu-teh wô ah-lah z ka læ-tih kông,) “Ah-lah ts'ia tso ǃa, ky'i long-c'ih hao læ.” Keh-cü-ka nying ding-ze z kong-bing-go.

⁵ 难间我照人家意思介讲。阿拉个弗正直若会表明神明个正直，箇咋话呢？神明动怒罚阿拉，岂弗是弗正直？⁶ 断断煞个。若是弗正直，神明咋好判断世间上呢？⁷ 还有我个弗诚实若会表明神明个诚实，加凑其个荣华。我咋会还要像犯人介拨其定罪吗？⁸ 倒弗如话，（正像有人谤毁阿拉，正像有得话阿拉是介来的讲，）「阿拉且做坏，去弄出好来。」箇株介人定罪是公平个。

⁹ Ka-ni, wa z dza-go? ah-lah *Yiu-t'a nying* yiu soh-go hao-jü *bih-nying* ma? Ih-ngæn m-kao: ah-lah yi-kying ^[1]p'i-bing *Yiu-t'a nying* teng Hyi-lah nying tu z zo-ze-liao-go; ¹⁰ ziang yiu sia-tih wô, “Tsing-dzih nying ǃ-teh-go, lin ih-go tu ǃ-teh-go: ¹¹ ǃ-teh *ih-go* ming-bah, ǃ-teh *ih-go* læ-tih zing Jing-ming. ¹² Tu z tseo ts'ô-lu, dô-kô pin-leh vu-yüong-go: tso liang-jün z-ken z ǃ-teh-go, ziu-z ih-go tu ǃ-teh-go.” [S. 14. 1–3.] ¹³ “Gyi-lah wu-long z k'æ-kæn-go veng-mo; gyi-lah zih-deo *tæn* kông hong-p'in: [S. 5. 9.] “gyi-lah cü-jing yiu dzô-go doh-ky'i k'ông-tih.” [S. 140. 3.] ¹⁴ “Gyi-lah mun-k'eo z tsiu-mô teng ôh-doh.” [S. 10. 7.] ¹⁵ “Gyi-lah kyiah we fi-p'ao ky'i tang-c'ih *nying-kô* hyüih: ¹⁶

gyi-lah tseo-go lu *tsih-yiu* kw'eng-kw'u wæn-næn: ¹⁷ t'a-bing-go lu ih-ngæn feh sih-teh." [Y. 59. 7, 8.] ¹⁸ "Gyi-lah ngæn-min-zin m-neh p'ô-gyü Jing-ming go sing." [S. 36. 1.] ¹⁹ Næn-kæn ah-lah hyiao-teh lih-fah sô kông-go tu z kông peh lih-fah ming-'ô-go cü-kwu t'ing; hao seh-djü væn-pah nying-go cü-pô, s-teh 'en shü-kæn-zông læ Jing-ming-go min-zin tu voh-ze. ²⁰ Ing-we læ Gyi-go min-zin m-nying we-leh lih-fah-go 'ang-we hao sön tsing-dzih: lih-fah *tsih* we peh nying hyiao-teh ze.

⁹ 介呢，还是咋个？阿拉犹太人有啥个好如别人吗？一眼旡告。阿拉已经批评^[1]犹太人等希腊人都是坐罪了个，¹⁰ 像有写的话：「正直人旡得个，连一个都旡得个。¹¹ 旡得一个明白，旡得一个来的寻神明。¹² 都是走岔路，大家变了无用个。做良善事干是旡得个，就是一个都旡得个。」 [S. 14. 1-3.] ¹³ 「其拉胡咙是开间个坟墓，其拉舌头单讲哄骗，其拉嘴唇有蛇个毒气园的。」 [S. 140. 3.] ¹⁴

「其拉满口是咒骂等恶毒。」 [S. 10. 7.] ¹⁵ 「其拉脚会飞跑去打出人家血。¹⁶ 其拉走个路只有困苦患难。¹⁷ 太平个路一眼弗识得。」 [Y. 59. 7, 8.] ¹⁸ 「其拉眼面前旡得怕惧神明个心。」 [S. 36. 1.] ¹⁹ 难间阿拉晓得律法所讲个都是讲拨律法名下个主顾听，好塞住凡百人个嘴巴，使得咸世间上来神明个面前都服罪。²⁰ 因为来其个面前旡人为了律法个行为好算正直。律法只会拨人晓得罪。

[1] 'Ôh wô, kao-hyüing. 或话，教训。（原注）

²¹ NÆN-KÆN, feh yüong lih-fah, Jing-ming-go kong-yi z yi-kying piao-c'ih-læ-de; yia z lih-fah teng sin-cü-nying-go *shü* sô te-tsing-go: ²² ziu-z Jing-ming-go kong-yi, we-leh siang-sing Yiæ-su Kyi-toh ka læ, hao s-peh, hao kwe peh, væn-pah siang-sing-go cü-kwu: m-kao soh-go feng-pih: ²³ ing-we *tu* yiu ze, *tu* feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go yüong-wô; ²⁴ z k'ao-djôh Gyi eng-we, we-leh Kyi-toh Yiæ-su joh-ze, bah-bah sôn tsing-dzih. ²⁵ Gyi z Jing-ming sô shih-lih-go, hao we-leh siang-sing, dzæ-ü Gyi-go hyüih, tso wæn-we ze go tsi-veh: iao hyin-c'ih Gyi kong-yi læ, ziu-z Jing-ming kw'un-shü nying ngæn-k'ængæn-pi feh ky'i vah yi-zin væn-ko-go ze: ²⁶ tao yin-dzæ z-shü hao hyin-c'ih Gyi kong-yi læ; s-teh Gyi-zi hao sôn tsing-dzih, yia hao sôn væn-pah siang-sing Yiæ-su cü-kwu z tsing-dzih.

²¹ 难间，弗用律法，神明个公义是已经表出来了，也是律法等先知人个书所对证个。²² 就是神明个公义，为了相信耶稣基督介来，好赐拨，好归拨，凡百相信个主顾，旤告啥个分别。²³ 因为都有罪，都弗能够得着神明个荣华；²⁴ 是靠着其恩惠，为了基督耶稣赎罪，白白算正直。²⁵ 其是神明所设立个，好为了相信，在于其个血，做挽回罪个祭物。要显出其公义来，就是神明宽恕人眼开眼闭

弗去罚以前犯过个罪。²⁶ 到现在时世好显出其公义来，使得其自好算正直，也好算凡百相信耶稣主顾是正直。

²⁷ Ka-ni, kw'ô-k'eo læ 'ah-li? Z djü-diao-de. Yüong dza-go fông-fah *djü-diao-go?* wa-z 'ang-we-go *fông-fah?* Feh-z; z yüong siang-sing-go fông-fah. ²⁸ Z-ka, k'o-kyin ih-go nying sön tsing-dzih, z we-leh siang-sing, feh yüong lih-fah-go 'ang-we.

²⁷ 介呢，夸口来何里？是除掉了。用咋个方法除掉个？还是行为个方法？弗是，是用相信个方法。²⁸ 是介，可见一个人算正直，是为了相信，弗用律法个行为。

²⁹ Jing-ming næn-dao tæ-n-tsih Yiu-t'a nying-go *Jing-ming?* feh yia z bih-koh-nying-go *Jing-ming* ma? Gyi yia z bih-koh-nying-go *Jing-ming*. ³⁰ Ing-we Jing-ming tsih-yiu ih-we: ziu tsiu-keh-li go, Gyi z dzong siang-sing sön gyi tsing-dzih; feh ziu tsiu-keh-li go, yia z we-leh siang-sing sön gyi *tsing-dzih*.

²⁹ 神明难道单只犹太人个神明？弗也是别国人个神明吗？其也是别国人个神明。³⁰ 因为神明只有一位。受周割礼个，其是从相信算其正直；弗受周割礼个，也是为了相信算其正直。

³¹ Ka-ni, we-leh siang-sing ah-lah z fi-diao lih-fah ma? Tön-tön feh-z: fæn-cün z dzing-dziu lih-fah.

³¹ 介呢，为了相信阿拉是废掉律法吗？断断弗是，反转是成就律法。

Lm. IV.

KA-NI, ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen tsiao nyüoh-sing z teh-djôh soh-si? ah-lah dza wô ni?

介呢，阿拉祖宗亚伯拉罕照肉身是得着啥西？阿拉咋话呢？

² Üô-pah-lah-hen ziah-z we-leh gyi 'ang-we sön tsing-dzih, z hao kw'ô-k'eo: dæn-z læ Jing-ming-go min-zin m-kao hao kw'ô-k'eo. ³ Sing-shü dza wô? “Üô-pah-lah-hen siang-sing Jing-ming, keh ziu sön z gyi-go kong-yi.” [Ts. 15. 6.] ⁴ Ziah-z tsôh-kong-go cü-kwu, gyi-go kong-din feh sön eng-we, z-go meng-veng: ⁵ ziah-z feh tsôh-kong-go, tsih-yiu siang-sing we sön feh gyin-sing cü-kwu tsing-dzih keh-we *Jing-ming*, gyi-go siang-sing “ziu sön z gyi kong-yi.” ⁶ Tsing-ziang Da-bih kông-tao Jing-ming feh kwun gyi 'ang-we sön gyi tsing-dzih, keh-go nying sô yiu-go foh-ky'i, gyi wô, ⁷ “Yiu gyi ko-shih sô-diao-de, yiu gyi ze-nyih kæ-djü-de, keh-sing nying tao yiu foh-ky'i. ⁸ Cü feh we sön gyi yiu ze go, keh-go nying tao yiu foh-ky'i.” [S. 32. 1, 2.]

² 亚伯拉罕若是为了其行为算正直，是好夸口。但是来神明个面前旡告好夸口。³ 圣书咋话？「亚伯拉罕相信神明，箇就算是其个公义。」 [Ts. 15. 6.]⁴ 若是作工个主顾，其个工钿弗算恩惠，是个门份。⁵ 若是弗作工个，只有相信会算弗虔心主顾正直箇位神明，其个相信「就算是其公义。」⁶ 正像大辟讲到神明弗管其行为算其正直，箇个人所有个福气，其话，⁷ 「有其过失赦掉了，有其罪孽盖住了，箇星人倒有福气。⁸ 主弗会算其有罪个，箇个人倒有福气。」 [S. 32. 1, 2.]

⁹ Ka-ni, keh-go foh-ky'i wa-z *tæn-tsih* yiu tsiu-keh-li go hao teh-djôh, wa-z m-tsiu-keh-li-go yia hao teh-djôh? ing-we ah-lah dzæ-s wô, "Z Üô-pah-lah-hen siang-sing-go sing sön gyi kong-yi."

⁹ 介呢，箇个福气还是单只有周割礼个好得着，还是旡周割礼个也好得着？因为阿拉才始话：「是亚伯拉罕相信个心算其公义。」

¹⁰ Z dza-go sön-fah ni? wa-z yi-kying yiu tsiu-keh-li go, wa-z feh-zing yiu tsiu-keh-li go? Feh-z yiu tsiu-keh-li go, z feh-zing yiu tsiu-keh-li go z-'eo. ¹¹ Wa-yiu gyi teh-djôh tsiu-keh-li-go kyî-'ao, hao tso feh-zing ziu tsiu-keh-li zin-deo keh dzong siang-sing ka læ kong-yi-go ing-tsing: s-teh gyi hao tso væn-pah feh ziu tsiu-keh-li yiu siang-sing cü-kwu-go s-tsu, s-teh gyi-lah yia hao sön yiu kong-yi: ¹² yi hao tso

tsiu-keh-li-go s-tsu, we-leh keh-sing fi-dæn yiu tsiu-keh-li, yia z keng-leh ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen feh-zing yiu tsiu-keh-li sô siang-sing-go kyiah-bu ka tseo-go.

¹⁰ 是咋个算法呢？还是已经有周割礼个，还是弗曾有周割礼个？弗是有周割礼个，是弗曾有周割礼个时候。¹¹ 还有其得着周割礼个记号，好做弗曾受周割礼前头箇从相信介来公义个印证。使得其好做凡百弗受周割礼有相信主顾个始祖，使得其拉也好算有公义。¹² 又好做周割礼个始祖，为了箇星非但有周割礼，也是跟勒阿拉祖宗亚伯拉罕弗曾有周割礼所相信个脚步介走个。

¹³ Ing-we *Jing-ming* ing-hyü Üô-pah-lah-hen teng gyi 'eo-dæ hao tsih-djôh t'in-'ô tso ts'æn-nyih, keh-go ing-hyü feh-z k'ao-djôh lih-fah, z k'ao-djôh siang-sing-go kong-yi. ¹⁴ Ziah-z joh-ü lih-fah cü-kwu hao tsih-djôh keh-go ts'æn-nyih, siang-sing z lôh-k'ong-de, keh-go ing-hyü yia pin-leh m-yüong-dziang: ¹⁵ ing-we lih-fah *tsih* we long-c'ih ying-vah læ; ziah-z m-neh lih-fah, ziu m-kao soh-go ko-væn. ¹⁶ Sô-yi *keh-go ts'æn-nyih* z dzong siang-sing ka læ, s-teh gyi hao sön eng-s; yi s-teh keh-go ing-hyü hao sön-su peh gyi long-tsong 'eo-dæ; feh tæh-tsih peh keh-sing joh-ü lih-fah go 'eo-dæ, yia hao peh keh-sing joh-ü Üô-pah-lah-hen siang-sing-go sing 'eo-dæ. Gyi z ah-lah cong-nying-go s-tsu, ¹⁷ læ gyi sô siang-sing-go *Jing-ming* min-zin; ziang yiu sia-tih, wô, “Ngô

z shih-lih ng tso hyü-to koh-veng-go s-tsu:” [Ts. 17. 5.] keh-we Jing-ming neng-keo s-teh si-nying we weh, yia neng-keo kông-tao m̃-teh-go ziang yiu-go ih-yiang.¹⁸ Ûô-pah-lah-hen m-siang-vông z-’eo z dzeng siang-vông-go sing siang-sing, s-teh gyi hao tso “hyü-to koh-veng-go s-tsu;” tsiao *Sing-shü* sô wô, “Ng-go ‘eo-dæ yia we ka to.” [Ts. 15. 5.]¹⁹ Gyi siang-sing-go sing m̃-teh feh kyin-kwu; se-tsih k’ao-pah-shü, gyi-zi-go hyüih-ky’i yi-kying kw’u-sao-de, Sah-lah-go t’æ-li yia kw’u-sao-de, tu feh ky’i kwun gyi:²⁰ Jing-ming-go ing-hyü gyi m̃-teh feh siang-sing, m̃-teh nyi-sing, gyi siang-sing-go sing kyin-kwu-de, kwe yüong-wô peh Jing-ming:²¹ gyi yia toh-jih siang-sing, *Jing-ming* sô ing-hyü-go pih-ding neng-keo tso-dzing.²² Keh-lah gyi-go *siang-sing* “sön z gyi-go kong-yi.”

¹³ 因为神明应许亚伯拉罕等其后代好接着天下做产业，箇个应许弗是靠着律法，是靠着相信个公义。¹⁴ 若是属于律法主顾好接着箇个产业，相信是落空了，箇个应许也变了无用场。¹⁵ 因为律法只会弄出刑罚来，若是旣得律法，就旣告啥个过犯。¹⁶ 所以箇个产业是从相信介来，使得其好算恩赐，又使得箇个应许好算数拨其拢总后代，弗单只拨箇星属于律法个后代，也好拨箇星属于亚伯拉罕相信个心后代。其是阿拉众人个始祖，¹⁷ 来其所相信个神明面前，像有写的，话：「我是设立尔做许多国份个始祖。」[Ts. 17. 5.] 箇位神明能够使得死人会活，也能够讲到旣得个像有个一样。¹⁸ 亚伯拉罕

𠵹想望时候是存想望个心相信，使得其好做「许多国份个始祖」照圣书所话，「尔个后代也会介多。」[Ts. 15. 5.]¹⁹ 其相信个心𠵹得弗坚固，虽即靠百岁，其自个血气已经枯燥了，撒拉个胎里也枯燥了，都弗去管其。²⁰ 神明个应许其𠵹得弗相信，𠵹得疑心，其相信个心坚固了，归荣华拨神明。²¹ 其也笃实相信，神明所应许个必定能够做成。²² 箇拉其个相信「算自其个公义。」

²³ Keh-kyü “sön gyi-go kong-yi” shih-wô, feh tæ-n-tsih we-leh Üô-pah-lah-hen, ²⁴ yia z we-leh ah-lah sia-tih; ah-lah siang-sing keh-weh ah-lah Cü Yiæ-su dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ go *Jing-ming* cü-kwu, *keh-go siang-sing* yia we sön z ah-lah-go kong-yi. ²⁵ Yiæ-su be song-diao z we-leh ah-lah-go ze-ky'in; *Jing-ming* peh Gyi weh-cün-læ yia z we-leh hao sön ah-lah tsing-dzih.

²³ 箇句「算其个公义」说话，弗单只为了亚伯拉罕，²⁴ 也是为了阿拉写的。阿拉相信箇位拨阿拉主耶稣从死人里向活转来个神明主顾，箇个相信也会算是阿拉个公义。²⁵ 耶稣被送掉是为了阿拉个罪愆，神明拨其活转来也是为了好算阿拉正直。

KA-NI, ah-lah kyi-jün dzong siang-sing ka sön tsing-dzih, k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh z teng Jing-ming siang-'o-de: ² k'ao-djôh Gyi, ah-lah we-leh siang-sing yi-kying tseo-tsing ah-lah yin-dzæ sô lih-tong keh eng-we-go di-we; ping-ts'ia we-leh siang-vông Jing-ming-go yüong-wô ah-lah z kao-hying. ³ Feh tæ-n-tsih ka, we-leh wæn-næn z-ken yia z kao-hying: ing-we hyiao-teh wæn-næn we sang-c'ih jing-næ, ⁴ jing-næ *we sang-c'ih* jih-lin, jih-lin *we sang-c'ih* siang-vông ⁵ keh-go siang-vông yia ve peh ah-lah wông-k'ong, ing-we sô s-peh ah-lah go Sing-Ling z yi-kying pô Jing-ming-go æ-sih-sing kyiao læ ah-lah sing li-hyang.

介呢，阿拉既然从相信介算正直，靠着阿拉主耶稣基督是等神明相和了。² 靠着其，阿拉为了相信已经走进阿拉现在所立东箇恩惠个地位，并且为了想望神明个荣华阿拉是高兴。³ 弗单只介，为了患难事干也是高兴。因为晓得患难会生出忍耐，⁴ 忍耐会生出习练，习练会生出想望。⁵ 箇个想望也舡拨阿拉惶恐，因为所赐拨阿拉个圣灵是已经把神明个爱惜心浇来阿拉心里向。

⁶ Ah-lah wa m-lih-liang z-'eo, tao-leh *ding-kwe-go* nyih-ts, Kyi-toh dæ *ah-lah* feh gyin-sing cü-kwu si-de. ⁷ Dæ-teng tsing-dzih nying si, z næn-teh yiu-go; ziah-z eng-nying, 'ôh-tsia yiu nying ken dæ gyi si: ⁸ næn-kæn ah-lah wa z-go ze-nying, yiu Kyi-toh k'eng dæ ah-lah si,

keh z Jing-ming ming-ming te-tsing Gyi æ-sih ah-lah go sing. ⁹ 'O-hwông næn-kæn k'ao-djôh Gyi hyüih yi-kying sön tsing-dzih-go, Gyi ky'i feh we yü-kô kyiuh ah-lah t'eh-diao *tsiang-læ-go* ô-wông ma? ¹⁰ Ah-lah wa z dziu-dih go z-'eo, kyi-jün k'ao-djôh Gyi Ng-ts-go si z teng Jing-ming siang-'o-de; 'o-hwông yi-kying 'o-long-de, k'ao-djôh Gyi weh feh we yü-kô teh-djôh kyiuh ma? ¹¹ Wa feh tæ-n-tsih ka, ping-ts'ia k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh dzæ-ü Jing-ming kao-hying: k'ao-djôh Gyi, ah-lah næn-kæn teh-djôh keh 'o-long-go fông-fah.

⁶ 阿拉还旡力量时候，到了定规个日子，基督代阿拉弗虔心主顾死了。⁷ 待等正直人死，是难得有个。若是恩人，或者有人敢代其死。⁸ 难间阿拉还是个罪人，有基督肯代阿拉死，箇是神明明明对证其爱惜阿拉个心。⁹ 何况难间靠着其血已经算正直个，其岂弗会愈加救阿拉脱掉将来个慊惶吗？¹⁰ 阿拉还是仇敌个时候，既然靠着其儿子个死是等神明相和了；何况已经和拢了，靠着其活弗会愈加得着救吗？¹¹ 还弗单只介，并且靠着阿拉主耶稣基督在于神明高兴。靠着其，阿拉难间得着箇和拢个方法。

¹² SÔ-YI tsing-ziang dzong ih-go nying yiu ze tseo-tsing shü-kæn-zông, yi we-leh ze yiu si; s-teh si we ling-djôh long-tsong nying, ^[1]ing-we long-tsong tu yiu ze. ¹³ M-neh lih-fah ts-zin ze yi-kying læ shü-kæn-zông læ-tong-de; tsih-z m-neh lih-fah, ze z feh sön tao nying-go

ming-‘ô. ¹⁴ Dæn-z dzong Üô-tông ih-dzih tao Mo-si, ziu-z keh-sing m-
neh tsiao Üô-tông væn-fah-go yiang-shih ka væn-ze cü-kwu, yiu si tso
wông kwun-djü gyi-lah: Üô-tông z ‘eo-læ Cü-kwu-go ing-tsing.

¹² 所以正像从一个人有罪走进世间上，又为了罪有死，使得死
会临着拢总人，因为^[1]拢总都有罪。¹³ 旣得律法之前罪已经来世间
上来东了，只是旣得律法，罪是弗算到人个名下。¹⁴ 但是从亚当一
直到摩西，就是箇星旣得照亚当犯法个样式介犯罪主顾，有死做王
管住其拉。亚当是后来主顾个印证。

[1] *Yiu-teh fæn, dzæ-ü gyi.* 有得翻，在于其。（原注）

¹⁵ Dæn-z keh-go ko-væn feh ziang keh-go eng-s: ziah we-leh ih-
go nying-go ko-væn yiu hyü-to nying si; Jing-ming-go eng-we teng
keh-go sông-s, we-leh Yiæ-su Kyi-toh ih-go Nying-go eng-we, ky’i feh-
z yü-kô meo-zing ling-djôh hyü-to nying ma? ¹⁶ Dzung ih-go nying
væn-ze sô c’ih-læ-go, yia feh ziang keh-go sông-s: ing-we keh-go p’un-
tön z dzong ih-go ko-væn s-teh nying ding-ze; keh-go eng-s z dzong
hyü-to ko-væn s-teh nying sön tsing-dzih. ¹⁷ Tsæ-wô, ziah-z ih-go
nying-go ko-væn s-teh si dzong keh ih-go nying ka tso wông; ‘o-hwông
keh-sing teh-djôh kah-nga do-go eng-we teng kong-yi-go eng-sông cü-
kwu, k’ao-djôh Yiæ-su Kyi-toh ih-go Nying, dzæ-ü weh-ming feh we
yü-kô tso wông ma?

¹⁵ 但是箇个过犯弗像箇个恩赐。若为了一个人个过犯有许多人死，神明个恩惠等箇个赏赐，为了耶稣基督一个人个恩惠，岂弗是愈加茂盛临着许多人吗？¹⁶ 从一个人犯罪所出来个，也弗像箇个赏赐。因为箇个判断是从一个过犯使得人定罪；箇个恩赐是从许多过犯使得人算正直。¹⁷ 再话，若是一个人个过犯使得死从箇一个人介做王，何况箇星得着格外大个恩惠等公义个恩赏主顾，靠着耶稣基督一个人，在于活命弗会愈加做王吗？

³⁸ Ka k'en-ky'i-læ, tsing-ziang ih-go ko-væn we s-teh long-tsong nying ding-ze; z-ka ih-go kong-yi yia we s-teh long-tsong nying hao sön yiu kong-yi, teh-djôh weh-ming. ¹⁹ Tsing-ziang we-leh ih-go nying we-be *lih-fah*, hyü-to nying z tso ze-nying; z-ka we-leh ih-go Nying i-jing *lih-fah*, hyü-to nying yia we tso tsing-dzih nying.

¹⁸ 介看起来，正像一个过犯会使得拢总人定罪；是介一个公义也会使得拢总人好算有公义，得着活命。¹⁹ 正像为了一个人违背律法，许多人是做罪人；是介为了一个人依顺律法，许多人也会做正直人。

²⁰ Lih-fah tsôh-c'ih-læ, s-teh ko-væn to-ky'i-læ. Dæn-z ze to-go u-sen, eng-we yia kah-nga to-ky'i-læ-de: ²¹ z-ka, tsing-ziang ze tso wông s-teh *nying* si; eng-we k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh, we-leh kong-yi, yia z tso wông s-teh *nying* teh-djôh üong-yün weh-ming.

²⁰ 律法作出来，使得过犯多起来。但是罪多个乌碎，恩惠也格外多起来了。²¹ 是介，正像罪做王使得人死，恩惠靠着阿拉主耶稣基督，为了公义，也是做王使得人得着永远活命。

Lm. VI.

KA-NI ah-lah dza wô? Hao dzing-gyiu væn-ze, s-teh eng-we we to-ky'i-læ ma?

介呢阿拉咋话？好仍旧犯罪，使得恩惠会多起来吗？

² Tön-tön feh-k'o. Ah-lah kyi-jün ü ze si-de, læ ze-nyih li-hyang dza neng-keo dzing-gyiu weh-tong ni? ³ Ng-lah ky'i feh hyiao-teh, væn-pah ziu Kyi-toh Yiæ-su-go si-li, z ziu Gyi si-go si-li? ⁴ Ka-ni, ah-lah ziu keh si-go si-li z teng Gyi dô-kô tsông-hao; hao s-teh ah-lah we djong-sin weh-tong tso-nying, tsing-ziang Kyi-toh k'ao-djôh *T'in-Vu-go* yüong-wô dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ ka. ⁵ Ah-lah ziah-z læ Gyi si-go yang-shih *teng* Gyi dô-kô 'eh-long, læ Gyi weh-cün-læ-go *yang-shih* yia we dô-kô 'eh-long. ⁶ Ing-we hyiao-teh ah-lah-go gyi-nying z *teng* Gyi dô-kô ting-sah læ jih-z-kô-zông, iao djü-mih keh ze-ôh-go kyî-sing, s-teh ah-lah feh we tsæ tso ze-go nu-boh. ⁷ Ing-we si-go cü-kwu z ^[1]dzong ze li-hyang t'eh-c'ih-de.

² 断断弗可。阿拉既然于罪死了，来罪孽里向咋能够仍旧活东呢？³ 尔拉岂弗晓得，凡百受基督耶稣个洗礼，是受其死个洗礼？⁴ 介呢，阿拉受箇死个洗礼是等其大家葬好，好使得阿拉会重先活东做人，正像基督靠着天父个荣华从死人里向活转来介。⁵ 阿拉若是来其死个样式等其大家合拢，来其活转来个样式也会大家合拢。⁶ 因为晓得阿拉个旧人是等其大家钉煞来十字架上，要除灭箇罪恶个肌身，使得阿拉弗会再做罪个奴仆。⁷ 因为死个主顾是从罪里向脱出了^[1]。

[1] *Peng-veng, t'eh-c'ih ze sön tsing-dzih.* 本文，脱出罪算正直。（原注）

⁹ Næn-kæn ziah-z teng Kyi-toh dô-kô si, ah-lah siang-sing yia we teng Gyi dô-kô weh: ⁹ ing-we ah-lah hyiao-teh Kyi-toh dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ, feh we tsæ si, si z feh we tsæ kwun-djü Gyi. ¹⁰ Gyi si, z ü ze si, tsih-yiu ih-tsao: Gyi weh, z ü Jing-ming üong-yün weh-tong. ¹¹ Z-ka-go, ng-lah kæ zi sön zi ü ze z si-nying; dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yiæ-su kæ zi sön zi ü Jing-ming z weh-nying.

⁸ 难间若是等基督大家死，阿拉相信也会等其大家活。⁹ 因为阿拉晓得基督从死人里向活转来，弗会再死，死是弗会再管住其。¹⁰ 其死，是于罪死，只有一遭。其活，是于神明永远活东。¹¹ 是介个，尔拉该自算自于罪是死人，在于阿拉主基督耶稣该自算自于神明是活人。

¹² Keh-lah læ ng-lah we si go kyî-sing li-hyang m-nao peh ze tso wông, ky'î i-jing gyî, tso-dzing kyî-sing-go s-yüôh; ¹³ yia m-nao pô ng-lah-go pah-t'î tông fi-li-go ^[1]kô-sang kwe peh ze: tsong iao pô zi, ziang si-nying li-hyang weh-cün-læ-go, kwe peh Jing-ming; ping-ts'ia pô zi-go pah-t'î tông tsing-dzih-go kê-sang, voh-z Jing-ming. ¹⁴ Ze feh we kwun-djü ng-lah; ing-we ng-lah feh-z joh-ü lih-fah-go ming-'ô, z joh-ü eng-we-go ming-'ô.

¹² 箇拉来尔拉会死个肌身里向旣得好拨罪做王，去依顺其，做成肌身个私欲，¹³ 也旣得好把尔拉个百体当非礼个家生^[1]归拨罪。总要把自——像死人里向活转来个——归拨神明。并且把自个百体当正直个家生，服侍神明。¹⁴ 罪弗会管住尔拉，因为尔拉弗是属于律法个名下，是属于恩惠个名下。

[1] 'Ôh wô, kyüing-ky'î. 或话，君器。（原注）

¹⁵ Ka-ni, kyî-jün feh joh-ü lih-fah-go ming-'ô, z joh-ü eng-we-go ming-'ô, ah-lah hao ky'î væn-ze feh?

¹⁵ 介呢，既然弗属于律法个名下，是属于恩惠个名下，阿拉好去犯罪弗？

Tön-tön feh-k'ô. ¹⁶ Ky'î feh hyiao-teh, ng-lah pô zi kwe peh jü tso nu-boh ky'î i-jing gyî, ng-lah z sô i-jing cü-kwu-go nu-boh; 'ôh-tsia tso ze-go nu-boh kwe-ü si, 'ôh-tsia tso i-jing-go nu-boh kwe-ü kong-yi? ¹⁷

To-zia Jing-ming, ng-lah *zin-deo* se-tsih tso ze-go nu-boh, *næn-kæn* z dzong sing-li ^[1]i-jing sô djün-ziu ng-lah keh dao-li-go kwe-mo: ¹⁸ kyijün dzong ze-go siu-‘ô sih-fông-de, ziu tso kong-yi-go nu-boh. ¹⁹ Ngô, we-leh ng-lah nyüoh-sing-go no-ziah, tsiao shü-dzing ka kông: tsing-ziang *zin-deo* ng-lah z pô zi-go pah-t’i kwe peh ǵe-u teng fi-li tso nu-boh, ky’i tso fi-li-go z-ken; yin-dzæ yia kæ pô zi-go pah-t’i kwe peh kong-yi tso nu-boh, ky’i tso sing-jün-go z-ken. ²⁰ Ing-we ng-lah tso ze-go nu-boh z-‘eo, z ^[2]feh tso kong-yi-go nu-boh. ²¹ Ng-lah ka z-‘eo læ-kæn tso yin-dzæ sô wông-k’ong-go z-ken, yiu soh-go dao-dzing ni? keh-sing z-ken-go kwe-keng z si. ²² Dæn-z næn-kæn ng-lah kyijün z dzong ze-go siu-‘ô sih-fông, tso Jing-ming-go nu-boh; sing-jün-go z-ken z ng-lah-go dao-dzing, gyi-go kwe-keng z üong-yün weh-ming. ²³ Ing-we ze-go kong-din z si; Jing-ming-go eng-s, dzæ-ü ah-lah Cü Kyitoh Yia-su, z üong-yün weh-ming.

断断弗可。¹⁶ 岂弗晓得，尔拉把自归拨谁做奴仆去依顺其，尔拉是所依顺主顾个奴仆。或者做罪个奴仆归于死，或者做依顺个奴仆归于公义？¹⁷ 多谢神明，尔拉前头虽即做罪个奴仆，难间是从心里依顺所传授尔拉箇道理个规模^[1]。¹⁸ 既然从罪个手下释放了，就做公义个奴仆。¹⁹ 我，为了尔拉肉身个懦弱，照世情介讲。正像前头尔拉是把自个百体归拨秽污等非礼做奴仆，去做非礼个事干；现在也该把自个百体归拨公义做奴仆，去做圣善个事干。²⁰ 因为尔拉

做罪个奴仆时候，是弗做公义个奴仆^[2]。²¹ 尔拉介时候来间做现在所惶恐个事干，有啥个陶成呢？箇星事干个归根是死。²² 但是难间尔拉既然是从罪个手下释放，做神明个奴仆，圣善个事干是尔拉个陶成，其个归根是永远活命。²³ 因为罪个工钿是死，神明个恩赐，在于阿拉主基督耶稣，是永远活命。

[1] *Tsiao Peng-veng, dao-li z tông su-ts, i-jing dao-li cü-kwu ziang yang-ko-liao-go dong-shü tao læ su-ts li-hyang cü-c'ih-go ka.* 照本文，道理是当塑子，依顺道理主顾像炆过了个铜水倒来塑子里向铸出个介。（原注）

[2] *'Ôh wô, ih-ngæn m-neh kong-yi.* 或话，一眼晓得公义。（原注）

Lm. VII.

Hyüong-di, (ngô z teng hyiao-teh lih-fah go cü-kwu kông-go,) ng-lah ky'i feh hyiao-teh ih-go nying wa weh-tong z-'eo z voh lih-fah kæ-kwun? ² Tsiao lih-fah, nen-nyüing wa weh-tong, lao-nyüing z teng gyi kyih-long-liao-go; nen-nyüing ziah si-de, gyi ziu t'eh-c'ih nen-nyüing-go lih-fah. ³ Ka-ni, nen-nyüing wa weh-tong, ziah kô peh bih-nying, ziu iao sön kæn-vu; nen-nyüing ziah si-de, gyi z t'eh-c'ih keh-go lih-fah, ziu-z kô peh bih-nying, yia feh sön kæn-vu. ⁴ Sô-yi, ngô hyüong-di, Kyi-toh-go kyi-sing z s-teh ng-lah ü lih-fah si; hao kô peh bih-

nying, ziu-z keh-we dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ-go Cü-kwu, s-teh ah-lah hao kyih ko-ts kwe *yüong-wô* peh Jing-ming.⁵ Ah-lah wa læ nyüoh-sing-li z-'eo, keh-sing k'ao-djôh lih-fah ka *fah-c'ih-læ* ze-ôh-go s-yüôh z 'ang-dong læ ah-lah pah-t'i li-hyang, ky'i kyih ko-ts kwe-ü si.⁶ Dæn-z yin-dzæ [1] ah-lah kyi-jün z si-de, yi-zin sô voh-go lih-fah z t'eh-c'ih-de: z-ka, ah-lah feh *yüong veng-z-go* gyiu fah-ts, z *yüong ling-ky'i-go* sing *fah-ts* voh-z *Jing-ming*.

兄弟，（我是等晓得律法个主顾讲个，）尔拉岂弗晓得一个人还活东时候是服律法该管？² 照律法，男娘还活东，老娘是等其结拢了个；男娘若死了，其就脱出男娘个律法。³ 介呢，男娘还活东，若嫁拨别人，就要算奸妇；男娘若死了，其是脱出箇个律法，就是嫁拨别人，也弗算奸妇。⁴ 所以，我兄弟，基督个肌身是使得尔拉于律法死，好嫁拨别人，就是箇位从死人里向活转来个主顾，使得阿拉好果子归荣华拨神明。⁵ 阿拉还来肉身里时候，箇星靠着律法介发出来罪恶个私欲是行动来阿拉百体里向，去果子归于死。⁶ 但是现在阿拉既然是死了^[1]，以前所服个律法是脱出了。是介，阿拉弗用文字个旧法子，是用灵气个新法子服侍神明。

[1] *Yiu-teh wô*, ah-lah z t'eh-c'ih lih-fah, feh voh gyi kæ-kwun; ing-we, kông-tao sô kwun-djü ah-lah, z yi-kying si-de. 有得话，阿拉是脱出律法，弗服该管；因为——讲到所管住阿拉——是已经死了。（原注）

⁷ KA-NI, ah-lah dza wô? Lih-fah z-go ze-ôh ma?

⁷ 介呢，阿拉咋话？律法是个罪恶吗？

Tön-tön feh-z. Dæn-z ǎ-teh lih-fah, ngô z feh hyiao-teh ze: ziah lih-fah feh wô, “Feh-k’o sang t’en-sing,” [C. 2O. 17.] ngô z feh hyiao-teh t’en-sing. ⁸ Tsih-z ze ts’ing-ts’-kyi-we pô keh-diao lih-fah læ ngô sing-li sang-c’ih pah-yiang t’en-sing læ: ing-we m-neh lih-fah, ze z si-go. ⁹ Zin-deo, m-neh lih-fah, ngô z weh-go; keh-diao lih-fah ih læ, ze weh-de, ngô ziu si-de: ¹⁰ wa-yiu iao s-teh nying weh go keh-diao lih-fah, ngô ziu teh-cü z long-c’ih si læ. ¹¹ Ing-we ze ts’ing-ts’-kyi-we pô keh-diao lih-fah læ mi-’ôh ngô, yi pô gyi long-sah ngô. ¹² Z-ka, lih-fah z sing-jün; keh ih-diao yia z sing-jün, yi kong-dao, yi hao.

断断弗是。但是晓得律法，我是弗晓得罪。若律法弗话，「弗可生贪心。」我是弗晓得贪心。⁸ 只是罪趁此机会把箇条律法来我心里生出百样贪心来。因为晓得律法，罪是死个。⁹ 前头，晓得律法，我是活个。箇条律法一来，罪活了，我就死了。¹⁰ 还有要使得人活个箇条律法，我就得知是弄出死来。¹¹ 因为罪趁此机会把箇条律法来迷惑我，又把其弄煞我。¹² 是介，律法是圣善。箇一条也是圣善，又公道，又好。

¹³ Ka-ni, kyi-jün z hao-go, soh yiu s-teh ngô si ma? Bing m-neh: z ze *peh ngô si*; s-teh ze, pô keh hao-hao *lih-fah* long ngô si, we ming-

ming hyin-c'ih-læ z-go ze; yi s-teh ze we-leh keh-diao lih-fah we ôh tao gyih-deo. ¹⁴ Ah-lah hyiao-teh lih-fah z ling-leh-kying-go: ngô z joh-ü nyüoh-sing, yi-kying ma peh ze tso nu-boh. ¹⁵ Ing-we ngô tso-go z-ken ngô z feh ^[1]hyiao-teh; ngô sô iao tso go, ngô feh ky'i tso; ngô sô k'eh-ts'eng-go, fæn-cün ky'i tso. ¹⁶ Ngô sô feh iao tso go z-ken ziah-z ky'i tso, keh z ngô te-tsing lih-fah z hao-go. ¹⁷ Ka k'en-ky'i-læ, keh-sing z-ken feh-z ngô læ-tih tso, z deng læ ngô li-hyang keh-go ze læ-tih tso.

¹³ 介呢，既然是好个，啥有使得我死吗？并旣得。是罪拨我死，使得罪，把箇好好律法弄我死，会明明显出来是个罪，又使得罪为了箇条律法会恶到极头。¹⁴ 阿拉晓得律法是灵勒紧个。我是属于肉身，已经卖拨罪做奴仆。¹⁵ 因为我做个事干我是弗晓得^[1]。我所要做个，我弗去做；我所刻忖个，反转去做。¹⁶ 我所弗要做个事干若是去做，箇是我对证律法是好个。¹⁷ 介看起来，箇星事干弗是我来的做，是庵来我里向箇个罪来的做。

[1] 'Ôh wô, cong-i; k'en S. 1. 6. 或话，中意；看 S. 1. 6. (原注)

¹⁸ Ngô hyiao-teh læ ngô li-hyang, ziu-z læ ngô nyüoh-sing li-hyang, m-kao soh-go hao deng-tih: iao tso hao go sing ngô z yiu-go; tsih-z dza tso-c'ih keh-go hao læ, ngô tang-sön-feh-c'ih. ¹⁹ Ngô sô iao tso go hao z-ken, ngô feh ky'i tso; ngô sô feh iao tso go ǝ z-ken, ngô

fæn-cün ky'i tso. ²⁰ Ngô sô feh iao tso go z-ken ziah-z læ-tih tso, keh feh-z ngô-zi læ-tih tso, z deng læ ngô li-hyang keh-go ze *læ-tih tso*.

¹⁸ 我晓得来我里向，就是来我肉身里向，旣告啥个好庵的。要做好个心我是有个。只是咋做出箇个好来，我打算弗出。¹⁹ 我所要做个好事干，我弗去做；我所弗要做个坏事干，我反转去做。²⁰ 我所弗要做个事干若是来的做，箇弗是我自来的做，是庵来我里向箇个罪来的做。

²¹ Ka-ni, ngô teh-cü yiu ih-go lih-fah læ-tih; ziu-z, ng iao tso hao z-'eo, ǃa ziu teng ngô dô-kô læ-tong. Tsiao *ngô* li-deo-go ling-sing, ngô z cong-i Jing-ming-go lih-fah: ²³ tsih-z k'en-kyin læ ngô pah-t'i li-hyang yiu bih-go lih-fah, teng ngô ling-sing-go lih-fah dô-kô tsang-teo, ngang-k'ô ngô i-dzong pah-t'i li-hyang keh ze-go lih-fah.

²¹ 介呢，我得知有一个律法来的。就是，尔要做好时候，坏就等我大家来东。照我里头个灵性，我是中意神明个律法。²³ 只是看见来我百体里向有别个律法，等我灵性个律法大家争斗，硬柯我依从百体里向箇罪个律法。

²⁴ Ngô tso-nying dza kw'u! jü neng-keo kyi Ngô t'eh-diao keh [1]s-teh *ngô* si go kyi-sing? ²⁵ Ngô ken-zia Jing-ming, k'ao-djôh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh *hao t'eh-diao*.

24 我做人咋苦！谁能够救我脱掉箇使得我死个肌身^[1]？ 25 我感谢神明，靠着阿拉主耶稣基督好脱掉。

[1] 'Ôh wô, iao si go kyi-sing. 或话，要死个肌身。（原注）

Ka k'en-ky'i-læ, ngô-zi, kông-tao ling-sing, z voh Jing-ming-go lih-fah; kông-tao nyüoh-sing, z voh ze-go lih-fah.

介看起来，我自，讲到灵性，是服神明个律法；讲到肉身，是服罪个律法。

Lm. VIII.

SÔ-YI næn-kæn keh-sing dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su feh tsiao nyüoh-sing, z tsiao Sing-Ling ka tso-go cü-kwu, tu z 'ao-vu ding-ze go. ² Ing-we keh weh-ming-go Ling, Gyi-go lih-fah dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su z yi-kying sih-fông ngô hao t'eh-c'ih keh ze-ôh teng si-go lih-fah. ³ Lih-fah sô feh neng-keo tso, (ing-we nyüoh-sing s-teh lih-fah m-lih-liang,) Jing-ming yi-kying tso-ko-de; Gyi ts'a Gyi-zi-go Ng-ts dzing-leh yiu-ze-go nyüoh-sing-go siang-mao, yi tso joh-ze-go tsi-veh, z-ka læ nyüoh-sing li-hyang p'un-tön ze: ⁴ s-teh lih-fah-go kong-yi hao tso-dzing læ ah-lah, feh tsiao nyüoh-sing, z tsiao Sing-Ling ka tso cü-kwu-go li-hyang.

所以难间箇星在于基督耶稣弗照肉身，是照圣灵介做个主顾，都是毫无定罪个。² 因为箇活命个灵，其个律法在于基督耶稣是已经释放我好脱出箇罪恶等死个律法。³ 律法所弗能够做，（因为肉身使得律法无力量，）神明已经做过了。其差其自个儿子成了有罪个肉身个相貌，又做赎罪个祭物，是介来肉身里向判断罪。⁴ 使得律法个公义好做成来阿拉，弗照肉身，是照圣灵介做主顾个里向。

⁵ Keh-sing joh-ü nyüoh-sing go z liu-sing nyüoh-sing-go z-ken; keh-sing joh-ü Sing-Ling go z liu-sing Sing-Ling-go z-ken. ⁶ Liu-sing nyüoh-sing go sing z si; liu-sing Sing-Ling go sing z weh-ming teng en-tæn. ⁷ Ing-we liu-sing nyüoh-sing go sing z ün-'eng Jing-ming; z feh voh Jing-ming-go lih-fah, ping-ts'ia feh neng-keo voh gyi: ⁸ keh-sing dzæ-ü nyüoh-sing go cü-kwu yia feh neng-keo peh Jing-ming hwun-hyi.

⁵ 箇星属于肉身个是留心肉身个事干，箇星属于圣灵个是留心圣灵个事干。⁶ 留心肉身个心是死，留心圣灵个心是活命等安耽。⁷ 因为留心肉身个心是怨恨神明，是弗服神明个律法，并且弗能够服其。⁸ 箇星在于肉身个主顾也弗能够拨神明欢喜。

⁹ Dæn-z ng-lah feh-z dzæ-ü nyüoh-sing, z dzæ-ü Sing-Ling, jü-ko Jing-ming-go Ling z deng læ ng-lah li-hyang. Ziah m̃-teh Kyi-toh-go Ling, ziu feh-z Kyi-toh-go nying. ¹⁰ Kyi-toh ziah-z læ ng-lah li-hyang,

kyi-sing we-leh ze z si-go, ling-sing we-leh kong-yi z-go weh-ming.¹¹
S-teh Yiæ-su dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ go *Jing-ming*, Gyi-go Ling ziah deng læ ng-lah li-hyang, s-teh Kyi-toh dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ keh-we *Jing-ming* ^[1]we yüong ng-lah li-hyang deng-tih Gyi-zi-go Ling s-teh ng-lah iao si go kyi-sing yia we weh.

⁹ 但是尔拉弗是在于肉身，是在于圣灵，如果神明个灵是庵来尔拉里向。若旣得基督个灵，就弗是基督个人。¹⁰ 基督若是来尔拉里向，肌身为了罪是死个，灵性为了公义是个活命。¹¹ 使得耶稣从死人里向活转来个神明，其个灵若庵来尔拉里向，使得基督从死人里向活转来箇位神明会用尔拉里向庵的其自个灵使得尔拉要死个肌身也会活^[1]。

[1] 'Ôh wô, we-leh ng-lah li-hyang deng-tih Gyi-zi-go Ling, we s-teh ng-lah iao si go kyi-sing yia hao weh. 或话，为了尔拉里向庵的其自个灵，会使得尔拉要死个肌身也好活。（原注）

¹² KA k'en-ky'i-læ, hyüong-di, ah-lah-go meng-veng feh-z i nyüoh-sing, tsiao nyüoh-sing ka tso-nying.¹³ Ng-lah ziah tsiao nyüoh-sing ka tso-nying, tsiang-læ we si: ziah-z k'ao-djôh *Sing-Ling* s-teh kyi-sing-go s-yüôh si, ng-lah we weh.¹⁴ Ing-we væn-pah be *Jing-ming-go* Ling sô ying-dao cü-kwu, keh ziu-z *Jing-ming-go* ng-ts.¹⁵ Ng-lah feh-z tsih-ziu nu-boh-go ling tsæ ky'i p'ô-gyü; z tsih-ziu ling-ts-go Ling;

dzæ-ü Gyi ah-lah eo-ky'i-læ, "Ah-pô, Ah-tia." ¹⁶ Sing-Ling Zi tso te-
tsing peh ah-lah-go ling hyiao-teh ah-lah z Jing-ming-go ng-ts. ¹⁷ Kyi-
jün tso-leh ng-ts, yia z tsih-dæ-go; z Jing-ming-go tsih-dæ ng-ts, teng
Kyi-toh dô-kô tsih-dæ-go; ziah-z næn-kæn teng Gyi dong ziu kw'u-
næn, s-teh ah-lah tsiang-læ yia hao teng Gyi dong hyiang yüong-wô.

¹² 介看起来，兄弟，阿拉个门份弗是依肉身，照肉身介做人。
¹³ 尔拉若照肉身介做人，将来会死。若是靠着圣灵使得肌身个私欲
死，尔拉会活。¹⁴ 因为凡百被神明个灵所引导主顾，箇就是神明个
儿子。¹⁵ 尔拉弗是接受奴仆个灵再去怕惧，是接受领子个灵，在于
其阿拉诬起来，「阿爸，阿爹。」¹⁶ 圣灵自做对证拨阿拉个灵晓得
阿拉是神明个儿子。¹⁷ 既然做了儿子，也是接代个。是神明个接代
儿子，等基督大家接代个。若是难间等其同受苦难，使得阿拉将来
也好等其同享荣华。

¹⁸ Ngô ts'eng-ts'eng kying-si-go kw'u-næn pi-feh-teh tsiang-læ
ah-lah sing-zông iao hyin-c'ih-læ go yüong-wô. ¹⁹ Zao-c'ih-læ-go tong-
si tu z næ-sing teng-dæ, hyüih-sing siang-vông Jing-ming-go ng-nô
hyin-c'ih-læ. ²⁰ Zao-c'ih-læ-go tong-si z kwe-voh hyü-hwô; feh-z
dzing-nyün-go, z we-leh keh-we s-teh gyi kwe-voh go Cü-kwu; wa-yiu
ih-go siang-vông dzeng-tih; ²¹ ing-we zao-c'ih-læ-go tong-si yia we
teh-djôh sih-fông t'eh-c'ih keh iao wæ-diao go næn-deo, ky'i teh-djôh

Jing-ming ng-nô-go yüong-wô keh sih-fông-go hao-c'ü. ²² Ah-lah hyiao-teh ^[1]væn-pah zao-c'ih-læ-go tong-si tu z dô-kô 'æ-sing-t'æn-ky'i, dô-kô ky'üoh seng-ts'æn-go kw'u-deo, ih-dzih tao næn-kæn. ²³ Feh tæen-tsih ka, ziu-z ah-lah zi, se-tsih teh-djôh Sing-Ling tso zông-sing ko-ts go, ah-lah zi yia sing-li 'æ-sing-t'æn-ky'i, læ-tih teng-dæ ling-ts-go hao-c'ü, ziu-z ah-lah kyi-sing c'ü-joh-go z-ken. ²⁴ Ing-we ah-lah z k'ao-djôh siang-vông teh-djôh kyi: ziah-z ngæn-kyin-go siang-vông, feh sön siang-vông; nying sô k'en-kyin-go, wa-yiu soh-go siang-vông ni? ²⁵ Ah-lah ziah-z siang-vông sô m-neh k'en-kyin-go, ziu we næ-sing teng-dæ gyi.

¹⁸ 我忖忖今世个苦难比弗得将来阿拉身上要显出来个荣华。¹⁰ 造出来个东西都是耐心等待，血心想望神明个儿因显出来。²⁰ 造出来个东西是归服虚花。弗是情愿个，是为了箇位使得其归服个主顾，还有一个想望存的。²¹ 因为造出来个东西也会得着释放脱出箇要坏掉个难头，去得着神明儿因个荣华箇释放个好处。²² 阿拉晓得凡百造出来个东西^[1]都是大家嗜声叹气，大家吃生产个苦头，一直到难间。²³ 弗单只介，就是阿拉自，虽即得着圣灵做尝新果子个，阿拉自也心里嗜声叹气，来的等待领子个好处，就是阿拉肌身取赎个事干。²⁴ 因为阿拉是靠着想望得着救。若是眼见个想望，弗算想望。人所看见个，还有啥个想望呢？²⁵ 阿拉若是想望所晓得看见个，就会耐心等待其。

[1] 'Ôh wô, væn-veh. 或话，万物。（原注）

²⁶ Ping-ts'ia *Sing-Ling* yia z pông-dzu ah-lah-go nyün-ziah: kæ gyiu soh-si, kæ dza gyiu-fah, ah-lah z feh hyiao-teh; z *Sing-Ling* Zi we pô kông-feh-c'ih-go t'æn-sih t'i ah-lah gyiu. ²⁷ Tsih-yiu dzô-ts'ah *nying-go* sing keh-we *Jing-ming*, Gyi z hyiao-teh *Sing-Ling-go* i-s; ing-we *Sing-Ling* z tsiao *Jing-ming-go* ts-i t'i sing-du læ-tih gyiu.

²⁶ 并且圣灵也是帮助阿拉个软弱。该求啥西，该咋求法，阿拉是弗晓得。是圣灵自会把讲弗出个叹息替阿拉求。²⁷ 只有查察人个心箇位神明，其是晓得圣灵个意思，因为圣灵是照神明个旨意替圣徒来的求。

²³ Ping-ts'ia ah-lah hyiao-teh væn-pah z-ken tu z kwe-long kô ih-c'ü peh æ-kying *Jing-ming* cü-kwu, ziu-z tsiao Gyi ts-i sô dziao-læ-go. ²⁹ Ing-we Gyi sô yü-sin hyiao-teh-go, yia yü-sin ding-kwe peh gyi-lah hao teng Gyi Ng-ts-go ying-ziang ih-ying siang-mao, s-teh Gyi læ hyü-to hyüong-di li-hyang hao tso Tsiang-ts. ³⁰ Gyi sô yü-sin ding-kwe-go, yia dziao gyi læ: sô dziao-læ-go, yia sön gyi tsing-dzih: sô sön tsing-dzih go, yia s-peh gyi yüong-wô.

²⁸ 并且阿拉晓得凡百事干都是归拢加益处拨爱敬神明主顾，就是照其旨意所召来个。²⁹ 因为其所预先晓得个，也预先定规拨其拉好等其儿子个形象一样相貌，使得其来许多兄弟里向好做长子。³⁰

其所预先定规个，也召其来。所召来个，也算其正直。所算正直个，也赐拨其荣华。

³¹ Ka-ni, kông-tao keh-sing z-ken, ah-lah dza wô? Yiu Jing-ming pao-yiu ah-lah, jü we tso ah-lah-go te-deo? ³² Jing-ming kyi-jün m-neh feh-sô-teh Gyi-zi-go Ng-ts, z dæ ah-lah cong-nying song-diao, ky'i feh we pô væn-pah hao-c'ü lin Gyi dô-kô s-peh ah-lah? ³³ Jing-ming sô t'iao-shün-go, jü hao kao gyi zông? Z Jing-ming sön gyi tsing-dzih. ³⁴ Jü hao ding gyi ze? Kyi-toh yi-kying si-de, hwông-ts'ia weh-cün-læ-de, Gyi z læ Jing-ming-go jing-siu-pin, yi z t'i ah-lah læ-tih gyiu. ³⁵ Jü we s-teh ah-lah teng Kyi-toh-go æ-sih-sing kah-k'æ ma? wa-z wæn-næn, kw'eng-kw'u, pih-'æ, kyi-hwông, c'ih-poh, ngwe-hyin, tao-ts'iang ma? ³⁶ (Ziang yiu sia-tih, wô, "We-leh Ng, ah-lah djün-nyih be long-sah; sön ziang iao sah go yiang ka." [S. 44. 22.]) ³⁷ Fæn-cün," læ keh-sing væn-pah z-ken cong-nyiang, k'ao-djôh keh-we æ-sih ah-lah go Cü-kwu, ah-lah long-do teh-sing. ³⁸ Ngô z k'ao-jih siang-sing, feh-leng si, weh, feh-leng t'in-s, kyüing-wông, kwun-tsiang, feh-leng yin-dzæ z-ken, tsiang-læ z-ken, ³⁹ 'ôh-tsia kao, 'ôh-tsia ti, 'ôh-tsia bih-nyiang zao-c'ih-læ-go tong-si, tu feh neng-keo s-teh ah-lah teng Jing-ming-go æ-sih-sing kah-k'æ; keh-go æ-sih-sing z dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yiæ-su *ka hyin-c'ih-læ-go*.

³¹ 介呢，讲到箇星事干，阿拉咋话？有神明保佑阿拉，谁会做阿拉个对头？³² 神明既然晓得弗舍得其自个儿子，是代阿拉众人送掉，岂弗会把凡百好处连其大家赐拨阿拉？³³ 神明所挑选个，谁好告其状？是神明算其正直。³⁴ 谁好定其罪？基督已经死了，况且活转来了，其是来神明个顺手边，又是替阿拉来的求。³⁵ 谁会使得阿拉等基督个爱惜心隔开吗？还是患难、困苦、逼害、饥荒、出膊、危险、刀枪吗？³⁶ （像有写的，话：「为了尔，阿拉全日被弄煞，算像要杀个羊介。」[S. 44. 22.]）³⁷ 反转，来箇星凡百事干中央，靠着箇位爱惜阿拉个主顾，阿拉弄大得胜。³⁸ 我是靠实相信，弗论死、活，弗论天使、君王、官长，弗论现在事干，将来事干，³⁹ 或者高，或者低，或者别样造出来个东西，都弗能够使得阿拉等神明个爱惜心隔开。箇个爱惜心是在于阿拉主基督耶稣介显出来个。

Lm. IX.

NGÔ dzæ-ü Kyi-toh kông tsing-wô, feh kông-kô-wô, ngô-go liang-sing dzæ-ü Sing-Ling yia z teng ngô tso te-tsing, ² ngô yiu do-do iu-meng, sing-li z-k'eh næn-ko. ³ We-leh ngô hyüong-di, tsiao nyüoh-sing k'en-læ z ngô ts'ing-dzoh-go, ziu-z ^[1]teng Kyi-toh djih-k'æ ngô yia dzing-nyün-go. ⁴ Gyi-lah z Yi-seh-lih nying; ling-ts-go hao-c'ü,

teng kwông-ming-go yüong-wô, keh-sing *shih-lih-go* ^[2]iah, teng sô s-lôh-go lih-fah, voh-z *Jing-ming* go li-tsih, teng keh-sing ing-hyü, tu z gyi-lah-go; ⁵ keh-sing tsu-tsong z gyi-lah-go; Kyi-toh tsiao nyüoh-sing k'en-læ yia z c'ih-ü gyi-lah go: Gyi z væn-veh-ts-zông üong-yün kæ tsæn-me go Jing-ming. Üô-meng.

我在于基督讲真话，弗讲假话，我个良心在于圣灵也是等我做对证，² 我有大大忧闷，心里时刻难过。³ 为了我兄弟，照肉身看来是我亲族个，就是等基督绝开^[1]我也情愿个。⁴ 其拉是以色列人。领子个好处，等光明个荣华，箇星设立个约^[2]，等所赐落个律法，服侍神明个礼节，等箇星应许，都是其拉个。⁵ 箇星祖宗是其拉个，基督照肉身看来也是出于其拉个。其是万物之上永远该赞美个神明。亚们。

[1] 'Ôh wô, be tsiu-mô-go, teng Kyi-toh djih-k'æ. 或话，被咒骂个，等基督绝开。（原注）

[2] 'Ôh wô, yi-coh. 或话，遗嘱。（原注）

⁶ Ngô bing feh-z wô Jing-ming-go shih-wô feh sön-su. Ing-we c'ih-ü Yi-seh-lih cü-kwu vi-pih tu z Yi-seh-lih *nying*: ⁷ yia vi-pih, we-leh tso Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ, tu z-go ng-nô; z wô, “Dzong Yi-sah ka læ-go hao sön ng-go 'eo-dæ.” [Ts. 21. 12.] ⁸ Keh ziu-z wô, Feh-z keh-sing nyüoh-sing-go ng-nô tso Jing-ming-go ng-nô; z ing-hyü-go

ng-nô hao sön 'eo-dæ. ⁹ Ing-we sô wô, “Tao keh-go z-'eo Ngô læ-gyi, Sah-lah pih-ding yiu ng-ts,” [Ts. 18. 1, 14.] keh-go shih-wô z-go ing-hyü. ¹⁰ Fi-dæn z-ka: wa-yiu Li-pah-kyüô dzong ih-go nying, ziu-z ah-lah tsu-tsong Yi-sah, yiu sing-yüing; ¹¹ *gyi liang na-hwun* feh-zing sang-c'ih, hao-tæ wa feh-zing tso-c'ih-læ, (s-teh Jing-ming tsiao Gyi kæn-shün-go ts-i sô ding-kwe-go hao sön-su; feh-z c'ih-ü *nying-go* 'ang-we, z c'ih-ü dziao gyi læ Cü-kwu-go *cü-i* 😊 ¹² *CÜ* teng Li-pah-kyüô wô, “Do-go we voh-z siao-go.” [Ts. 25. 23.] ¹³ Ziang yiu sia-tih, wô, “Yüô-kôh z Ngô æ-sih-go, Yi-sao z Ngô u-su-go.” [Ml. 1.22, 3.]

⁶ 我并非是话神明个说话弗算数。因为出于以色列主顾未必都是以色列人。⁷ 也未必，为了做亚伯拉罕个后代，都是个儿囡。是话，「从以撒介来个好算尔个后代。」 [Ts. 21. 12.] ⁸ 箇就是话，弗是箇星肉身个儿囡做神明个儿囡。是应许个儿囡好算后代。⁹ 因为所话，「到箇个时候我来其，撒拉必定有儿子，」 [Ts. 18. 1, 14.] 箇个说话是个应许。¹⁰ 非但是介。还有利百加从一个人，就是阿拉祖宗以撒，有身孕。¹¹ 其两奶花弗曾生出，好歹还弗曾做出来，（使得神明照其拣选个旨意所定规个好算数。弗是出于人个行为，是出于召其来主顾个主意。）¹² 主等利百加话，「大个会服侍小个。」 [Ts. 25. 23.] ¹³ 像有写的，话，「雅各是我爱惜个，以扫是我恶愆个。」 [Ml. 1.22, 3.]

¹⁴ Ka-ni, ah-lah dza wô? Jing-ming yiu feh kong-dao ma? Bing m-
neh. ¹⁵ Gyi teng Mo-si z-ka wô, “Ngô iao æ-lin jü, ziu æ-lin jü; Ngô iao
yüong dz-pe-sing tao jü, ziu tao jü.” [C. 33. 19.] ¹⁶ Ka k'en-ky'i-læ, feh-
z dzong zi-go cü-i, yia feh-z dzong zi-go peng-gying, z dzong Jing-
ming-go æ-lin-sing hao teh-djôh. ¹⁷ Sing-shü teng Fah-lao yiu ka wô,
“Ngô sô-yi kyü ng zông, z deh-we iao læ ng-go sing-zông hyin-c'ih
Ngô neng-ken, yi hao peh Ngô ming-deo læ pin-t'in-ô yang-k'æ-ky'i.”
[C. 9. 16.] ¹⁸ Ka k'en-ky'i-læ, *Jing-ming* iao æ-lin jü, ziu æ-lin jü; iao
ngang jü-go sing-dziang, ziu ngang jü-go sing-dziang.

¹⁴ 介呢，阿拉咋话？神明有弗公道吗？并旣得。¹⁵ 其等摩西是
介话，「我要哀怜谁，就哀怜谁；我要用慈悲心到谁，就到谁。」
[C. 33. 19.] ¹⁶ 介看起来，弗是从自个主意，也弗是从自个奔竞，是
从神明个哀怜心好得着。¹⁷ 圣书等法老有介话，「我所以举尔上，
是特为要来尔个身上显出我能干，又好拨我名头来遍天下扬开
去。」[C. 9. 16.] ¹⁸ 介看起来，神明要哀怜谁，就哀怜谁；要硬谁个
心肠，就硬谁个心肠。

¹⁹ Ng ziu we teng ngô wô, “Gyi dza-we wa hao tsah-be *ah-lah?*
Gyi-go ts-i jü hao tsu-leh-djü?”

¹⁹ 尔就会等我话，「其咋会还好责备阿拉？其个旨意谁好阻勒
住？」

²⁰ Ng-noh nying tao-ti sön jü hao ^[1]pæn-poh Jing-ming ma? Tso-c'ih-go tong-si næn-dao hao teng tso-go cü-kwu wô, “Dza-we tso-leh ngô ka siang-mao?” ²¹ Na-nyi ky'i feh-z siao-yiao s-vu tso-cü, tso-dön li-hyang ze gyi ih-yiang tso-c'ih kwe-djong yüong-dziang go ky'i-ming, ih-yiang *tso-c'ih* pe-zin yüong-dziang go *ky'i-ming*? ²² 'O-hwông Jing-ming iao hyin-c'ih Gyi ô-wông, peh nying hyiao-teh Gyi neng-ken, ziah-z dziang-kyiu kw'un-shü keh-sing kæ ô-wông, yi-kying p'e-bæn iao mih-diao go ky'i-ming, ——^{23, 24} wa-yiu keh-sing teh-djôh æ-lin go, *Jing-ming* sô yü-be ziu yüong-wô go ky'i-ming, (ziu-z ah-lah be Gyi dziao-læ go cü-kwu, fi-dæn Yiu-t'a nying, yia z bih-koh-nying,) *Jing-ming* ziah-z læ ah-lah sing-zông iao hyin-c'ih Gyi fu-tsoh-go yüong-wô, ——*yiuh soh-go hao wô ni?*

²⁰ 尔依人到底算谁，好扳驳^[1]神明吗？做出个东西难道好等做个主顾话，「咋会做勒我介相貌？」²¹ 烂泥岂弗是烧窑师父做主，做团里向随其一样做出贵重用场个器皿，一样做出卑贱用场个器皿？²² 何况神明要显出其慳惶，拨人晓得其能干。若是长久宽恕箇星该慳惶，已经配办要灭掉个器皿，——^{23, 24} 还有箇星得着哀怜个，神明所预备受荣华个器皿，（就是阿拉被其召来个主顾，非但犹太人，也是别国人，）神明若是来阿拉身上要显出其富足个荣华，——有啥个好话呢？

[1] Pæn-poh; 'ôh wô, ing-cü. 扳驳, 或话, 应嘴。(原注)

²⁵ Ziang *Jing-ming* læ 'O-si-go *shü-li* sô wô, "Feh-z Ngô-go pah-sing, Ngô we eo gyi z Ngô-go pah-sing; feh-z Ngô sô æ-sih-go, Ngô we eo gyi æ-sih-go." ['O. 2. 23.] ²⁶ "Wa-yiu *dzong-zin* teng gyi-lah wô, 'Ng-lah feh-z Ngô-go pah-sing' keh-t'ah di-fông, tsiang-læ læ keh-deo we ts'ing-hwu gyi-lah z weh-go Jing-ming-go ng-ts." ['O. 1. 10.] ²⁷ Yi-sæ-üô kông-tao Yi-seh-lih nying, z eo-leh-hyang wô, "Yi-seh-lih-go ts-seng se-tsih ziang hæ-li-go sô-nyi ka to, keh-pæn dzing-lôh-tong cü-kwu we teh-djôh kyi. ²⁸ Cü ^[1]liao tso-dzing Gyi-go z-ken, ping-ts'ia tsing-dzih-vu-s liao-kyih gyi: ing-we Cü læ *Yi-seh-lih* di-fông pih-ding liao-kyih Gyi-go z-ken." [Y. 1. 22, 23.] ²⁹ Yi ziang Yi-sæ-üô zông-veng sô wô, "Ziah feh-z t'in-ping-t'in-tsiang-go CÜ liu-lôh ih-go cong peh ah-lah, ah-lah feh-jün yi-kying tso-leh ziang Sô-to-mô, pin-leh ziang Ngo-mo-lah ka-go." [Y. 1. 9.]

²⁵ 像神明来何西个书里所话, 「弗是我个百姓, 我会诬其是我个百姓; 弗是我所爱惜个, 我会诬其爱惜个。」['O. 2. 23.] ²⁶ 「还有从前等其拉话, 『尔拉弗是我个百姓』箇埧地方, 将来来箇头会称呼其拉是活个神明个儿子。」['O. 1. 10.] ²⁷ 以赛亚讲到以色列人, 是诬勒响话, 「以色列个子孙虽即像海里个沙泥介多, 箇班剩落东主顾会得着救。 ²⁸ 主要做成其个事干^[1], 并且正直无私了结其。因为

主来以色列地方必定了结其个事干。」 [Y. 1. 22, 23.] ²⁹ 又像以赛亚上文所话，「若弗是天兵天将个主留落一个种拨阿拉，阿拉弗然已经做了像所多玛，变了像蛾摩拉介个。」 [Y. 1. 9.]

[1] 'Ôh wô, Iao kyüh-tön Gyi-go su-moh. 或话，要决断其个数目。（原注）

³⁰ Ka-ni, ah-lah dza wô? Keh-sing feh tse-gyiu kong-yi go bih-koh-nying yi-kying teh-djôh kong-yi, ziu-z dzong siang-sing ka læ-go kong-yi: ³¹ dæn-z Yi-seh-lih nying, læ-tih tse-gyiu kong-yi-go lih-fah, z m̃-teh ken-djôh kong-yi-go lih-fah. ³² Dza-we ni? Ing-we gyi-lah tse-gyiu kong-yi, feh-z k'ao-djôh siang-sing, z k'ao-djôh lih-fah-go 'ang-we. Gyi-lah z djông-djôh keh-kw'e pæn-tih-go zah-deo; ³³ ziang yiu sia-tih, wô, "Ts'ia-k'en, Ngô pô ih-kw'e pæn-tih-go zah-deo, ih-go yiu kwæn-ngæ go bun-zah, fông læ Shing-sæn-zông: væn-pah siang-sing Gyi go cü-kwu feh we ^[1]wông-k'ong." [Y. 8. 14: 28. 16.]

³⁰ 介呢，阿拉咋话？箇星弗追求公义个别国人已经得着公义，就是从相信介来个公义。³¹ 但是以色列人，来的追求公义个律法，是旤得赶着公义个律法。³² 咋会呢？因为其拉追求公义，弗是靠着相信，是靠着律法个行为。其拉是撞着箇块掀跌个石头。³³ 像有写的，话，「且看，我把一块掀跌个石头，一个有关碍个磐石，放来郇山上。凡百相信其个主顾弗会惶恐^[1]。」 [Y. 8. 14: 28. 16.]

[1] 'Ôh wô, tao-me. 或话，倒霉。（原注）

Lm. X.

HYÜONG-DI, ngô sing-li-go nyün-deo, ngô t'i Yi-seh-lih nying sô gyiu Jing-ming go tao-kao, ziu-z iao *gyi-lah* teh-djôh kyiu. ² Ngô tso gyi-lah te-tsing, gyi-lah we-leh Jing-ming yiu ih-fæn nyih-sing, tsih-z li-lu feh ts'ing. ³ Gyi-lah feh hyiao-teh Jing-ming-go kong-yi, zi siang lih-ding zi-go kong-yi, ziu feh voh Jing-ming-go kong-yi. ⁴ Kyi-toh z lih-fah-go kwe-keng, s-teh væn-pah siang-sing-go cü-kwu hao teh-djôh kong-yi.

兄弟，我心里个愿头，我替以色列人所求神明个祷告，就是要其拉得着救。² 我做其拉对证，其拉为了神明有一番热心，只是理路弗清。³ 其拉弗晓得神明个公义，自想立定自个公义，就弗服神明个公义。⁴ 基督是律法个归根，使得凡百相信个主顾好得着公义。

⁵ Mo-si shü-li kông-tao dzong lih-fah ka læ-go kong-yi, z-ka wô, “I-leh keh-sing z-ken tso-go cü-kwu, dzæ-ü keh-sing z-ken we weh.” [Lv. 18. 5.] ⁶ Dæn-z keh dzong siang-sing ka læ-go kong-yi z-ka wô, “Hao-vong sing-li wô, ‘Jü we sing-zông t'in?’ (ziu-z iao pô Kyi-toh ta-lôh-læ:) ⁷ ‘ôh-tsia, ‘Jü we kông-lôh ing-s-li?’ (ziu-z iao pô Kyi-toh dzong si-nying cong-nyiang ta-zông-læ.) ⁸ Z dza wô ni? ‘Keh-go dao-li

teng ng gying-go, læ ng-go k'eo-li, læ ng-go sing-li.' [Sm. 3. 12-14.]”
ziu-z ah-lah sô djün keh siang-sing-go dao-li; ⁹ Ng ziah-z k'eo-li tsiao-
jing Yiæ-su z Cü, sing-li siang-sing Jing-ming peh Gyi dzong si-nying
cong-nyiang weh-cün-læ, ziu hao teh-djôh kyiu. ¹⁰ Ing-we sing-li
siang-sing, hao teh-djôh kong-yi; k'eo-li tsiao-jing, hao teh-djôh kyiu.

⁵ 摩西书里讲到从律法介来个公义，是介话：「依勒箇星事干
做个主顾，在于箇星事干会活。」 [Lv. 18. 5.] ⁶ 但是箇从相信介来个
公义是介话：「好甯心里话，『谁会升上天？』（就是要把基督带
落来。）⁷ 或者，『谁会降落阴司里？』（就是要把基督从死人中
央带上来。）⁸ 是咋话呢？『箇个道理等尔近个，来尔个口里，来
尔个心里。』 [Sm. 3. 12-14.]] 就是阿拉所传箇相信个道理。⁹ 尔若
是口里招认耶稣是主，心里相信神明拨其从死人中央活转来，就好
得着救。¹⁰ 因为心里相信，好得着公义；口里招认，好得着救。

¹¹ Sing-shü z-ka wô, “Væn-pah siang-sing Gyi cü-kwu feh we
wông-k'ong.” [Y. 28. 16.] ¹² Yiu-t'a nying Hyi-lah nying z m-kao feng-
pih; keh væn-koh-nying-go doh-ih-we Cü, yiu fu-tsoh-go eng-we s-peh
væn-pah gyiu Gyi go cü-kwu. ¹³ Ing-we “væn-pah gyiu Cü-go ming-
deo cü-kwu, tu hao teh-djôh kyiu.” [Ir. 2. 32.]

¹¹ 圣书是介话，「凡百相信其主顾弗会惶恐。」 ¹² 犹太人希腊
人是旤告分别。箇万国人个独一位主，有富足个恩惠赐拨凡百求其

个主顾。¹³ 因为「凡百求主个名头主顾，都好得着救。」 [Ir. 2. 32.]

¹⁴ Gyi-lah wa m-neh siang-sing Cü, dza neng-keo ky'i gyiu Gyi?
Wa m-neh t'ing-meng-ko, dza neng-keo siang-sing Gyi? M-nying djün
dao-li, dza neng-keo t'ing-meng? ¹⁵ M-nying be ts'a-læ, dza neng-keo
djün dao-li? Ziang yiu sia-tih, wô, "Keh-sing djün 'o-bing-go foh-ing,
pao hao-hao sing-sih go cü-kwu, gyi-go kyiah dza me-leh-kying!" [Y.
52. 7.]

¹⁴ 其拉还晓得相信主，咋能够去求其？还晓得听闻过，咋能够
相信其？什么人传道理，咋能够听闻？¹⁵ 什么人被差来，咋能够传道
理？像有写的，话：「箇星传和平个福音，报好好信息个主顾，其
个脚咋美勒紧！」 [Y. 52. 7.]

¹⁶ Tsih-z m-neh long-tsong i-jing foh-ing. Yi-sæ-üô z-ka wô, "Cü,
yiu jü siang-sing ah-lah sô djün-go sing-sih?" [Y. 53. 1.]

¹⁶ 只是晓得拢总依顺福音。以赛亚是介话，「主，有谁相信阿
拉所传个信息？」 [Y. 53. 1.]

¹⁷ Z-ka, siang-sing z dzong sô djün-go sing-sih ka læ; sô djün-go
sing-sih z k'ao-djôh Jing-ming-go shih-wô ka læ.

¹⁷ 是介，相信是从所传个信息介来，所传个信息是靠着神明个
说话介来。

¹⁸ Ngô wô, Gyi-lah næn-dao m-neh t'ing-meng-ko? Z t'ing-meng-ko-de: hwông-ts'ia “gyi-lah-go sing-ing yi-kying 'ang-pin t'in-ô, gyi-lah-go shih-wô yi-kying djün tao di-go zing-deo.” [8. 19. 4.] ¹⁹ Ngô wa-yiu wô, Yi-seh-lih nying næn-dao feh hyiao-teh ma? K'æ-kô Mo-si wô, “Ngô we pô ih-go sön-feh-teh koh-veng kyih-dong ng-lah-go tu-gyi-sing; yia. we pô ih-go nyü-beng-go koh-veng kyih-ky'i ng-lah-go nu-sing.” [Sm. 32. 21.] ²⁰ Yi-sæ-üô fông do tæ-n-ts, wô, “Keh-sing m-neh læ zing Ngô cü-kwu, Ngô yi-kying peh gyi-lah p'ong-djôh-de; keh-sing m-neh læ tang-t'ing Ngô cü-kwu, Ngô yi-kying peh gyi-lah ming-ming k'en-c'ih-de.” [Y. 65. 1.] ²¹ Kông-tao Yi-seh-lih nying, gyi wô, “Ngô tsing-nyih sing-c'ih siu læ, tsiao ih-go feh i-jing gyiang-bin-go pah-sing.” [Y. 65. 2.]

¹⁸ 我话，其拉难道听得听闻过？是听闻过了。况且「其拉个声音已经行遍天下，其拉个说话已经传到地个尽头。」 [8. 19. 4.] ¹⁹ 我还有话，以色列人难道弗晓得吗？开家摩西话，「我会把一个算弗得国份激动尔拉个妒忌心，也会把一个愚笨个国份激起尔拉个怒心。」 [Sm. 32. 21.] ²⁰ 以赛亚放大胆子，话：「箇星听得来寻我主顾，我已经拨其拉碰着了；箇星听得来打听我主顾，我已经拨其拉明明看出了。」 [Y. 65. 1.] ²¹ 讲到以色列人，其话：「我整日伸出手来，照一个弗依顺强辩个百姓。」 [Y. 65. 2.]

Lm. XI.

KA-NI, ngô wô, Jing-ming yiu ky'i-diao Gyi pah-sing feh?

介呢，我话，神明有弃掉其百姓弗？

Bing m-neh. Ziu-z ngô yia z Yi-seh-lih nying, z Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ, Bin-yüô-ming-go ts-p'a. ² Jing-ming z ǎ-teh ky'i-diao Gyi sô yü-sin hyiao-teh-go pah-sing. Ng-lah soh feh hyiao-teh Sing-shü læ Yi-li-üô *keh-p'in* dza wô? Gyi dza-go pô Yi-seh-lih nying kao-su Jing-ming, z-ka wô, ³ "Cü, gyi-lah z sah-diao Ng-go sin-cü-nying, hwe-diao Ng-go tsi-dæn, tsih dzing-leh ngô ih-go nying, wa iao meo-'æ ngô-go sing-ming." [1W. 19. 10.] ⁴ Dæn-z *Jing-ming-go* meh-z dza we-teh gyi? z wô, "Ngô wa yiu ts'ih-ts'in nying liu-lôh-tong, z ǎ-teh kyiah-k'o-deo gyü-lôh pa Pô-lih *bu-sah* ko." [1W. 19. 18.] ⁵ Z-ka, yin-dzæ yia yiu ih-pæn dzing-lôh-tong-go nying, z tsiao eng-we sô t'iao-shün-go. ⁶ Ziah-z k'ao-djôh eng-we, ziu feh-z c'ih-ü 'ang-we: feh-jün eng-we sön-feh-teh eng-we. Ziah-z c'ih-ü 'ang-we, ziu feh-z eng-we: feh-jün 'ang-we sön-feh-teh 'ang-we.

并𠵿得。就是我也是以色列人，是亚伯拉罕个后代，便雅憫个支派。² 神明是𠵿得弃掉其所预先晓得个百姓。尔拉啥弗晓得圣书来以利亚箇篇咋话？其咋个把以色列人告诉神明，是介话，³

「主，其拉是杀掉尔个先知人，毁掉尔个祭坛，只剩勒我一个人，还要谋害我个性命。」 [1W. 19. 10.] ⁴ 但是神明个默示咋回答其？是话，「我还有七千人留落东，是旣得脚骹头跪落拜巴力菩萨过。」 [1W. 19. 18.] ⁵ 是介，现在也有一班剩落东个人，是照恩惠所挑选个。⁶ 若是靠着恩惠，就弗是出于行为。弗然恩惠算弗得恩惠。若是出于行为，就弗是恩惠。弗然行为算弗得行为。

⁷ Ka-ni, wa z dza-go? Yi-seh-lih nying sô tse-gyiu-go, z m̃-teh teh-djôh: tsih-yiu t'iao-shün-go *nying* yiu-leh teh-djôh, yü-to tu long-leh [1]ngang sing-dziang; ⁸ ziang yiu sia-tih, wô, “Jing-ming peh gyi-lah sing mong-tong, ngæn-tsing ve k'en, ng-to ve t'ing, ih-dzih tao nænkæn.” [K'en Y. 29. 10. Sm. 29. 4.] ⁹ Wa-yiu Da-bih wô, “Gyi-lah coh-teng hao peh gyi pin tso pæn-mô-sôh, teng yia-siu-go gyiang, teng yiu kwæn-ngæ iao wæn-pao go tong-si. ¹⁰ Gyi-lah ngæn-tsing, long-leh gyi heh-en, s-teh gyi feh we k'en; wa-yiu gyi-lah pe-tsih, Ng yüong z-djông ah-leh gyi *dzih-feh-ky'i*.” [S. 69. 22, 23.]

⁷ 介呢，还是咋个？以色列人所追求个，是旣得得着。只有挑选个人有了得着，余多都弄勒硬心肠^[1]。⁸ 像有写的，话：「神明拨其拉心懵懂，眼睛𧸗看，耳朵𧸗听，一直到难间。」⁹ 还有大辟话：「其拉桌凳好拨其变做捩马索，等野兽个𧸗，等有关碍要还报

个东西。¹⁰ 其拉眼睛，弄勒其黑暗，使得其弗会看；还有其拉背脊，尔用时常压勒其直弗起。」

[1] *Yiu-teh fæn*, *heh-ngæn*. 有得翻，瞎眼。（原注）

¹¹ *Ngô ziu wô*, *Gyi-lah pæn-tih yiu ts-ü tih-tao ma?*

¹¹ 我就话，其拉掀跌有至于跌倒吗？

Bing m-neh: tsih-z we-leh gyi-lah-go ts'ôh-ngwu kyi-sing z ling-djôh bih-koh-nying, keh-hyang hao læ “*kyih-ky'i gyi-lah-go tu-gyi-sing.*” [Sm. 32. 21.] ¹² *Gyi-lah-go ts'ôh-ngwu ziah s-teh t'in-ô fu-tsoh, gyi-lah-go* ^[1]*ky'üih-ky'in s-teh bih-koh-nying fu-tsoh, 'o-hwông gyi-lah-go mun-tsoh ma!* ¹³ *Ngô z teng ng-lah bih-koh-nying kông-go: ngô kyi-jün z bih-koh-nying-go s-du, ziu k'en-djong zi-go tsih-veng;* ¹⁴ *vi-min neng-keo* “*kyih-ky'i ngô ts'ing kweh-joh nying-go* “*tu-gyi-sing,*” *nen-cong hao kyi gyi kyi-go.* ¹⁵ *Gyi-lah be ky'i-diao, jông-ts'ia we peh t'in-ô 'o-long; 'eo-deo tsæ siu-liu, ky'i feh we ziang si-ts-cong-go weh-ming ma?* ¹⁶ *Hyin-sing-go mah-feng kyi-jün z tseng-ky'i, 'o-dön yia z tseng-ky'i-liao-go; jü-go keng-deo kyi-jün tseng-ky'i, ô-ts yia z tseng-ky'i-liao-go.* ¹⁷ *Keh-sing ô-ts ziah yiu kyi-keng dön-lôh-de, peh ng, z-go yia ken-læn jü, læ gyi-lah cong-nyiang tsih-zông, dô-kô teh-djôh ken-læn jü-go keng-deo teng gyi tsiang-shü,* ¹⁸ *m-nao zi kw'ô-k'eo*

k'en-ky'ing keh-sing ô-ts. Ng ziah-z iao kw'ô-k'eo, *kæ ts'eng*, feh-z keng-deo k'ao-djôh ng, z ng k'ao-djôh keng-deo.

并晓得。只是为了其拉个错误救星是临着别国人，箇向好来「激起其拉个妒忌心。」¹² 其拉个错误若使得天下富足，其拉个欠缺^[1]使得别国人富足，何况其拉个满足吗！¹³ 我是等尔拉别国人讲个。我既然是别国人个使徒，就看重自个职份，¹⁴ 未免能够「激起我亲骨肉人个妒忌心」，内中好救其几个。¹⁵ 其拉被弃掉，尚且会拨天下和拢。后头再收留，岂弗会像死之中个活命吗！¹⁶ 献新个麦粉既然是尊起，和团也是尊起了个；树个根头既然尊起，桎枝也是尊起了个。¹⁷ 箇星桎枝若有几根断落了，拨尔，是个野橄榄树，来其拉中央接上，大家得着橄榄树个根头等其浆水，¹⁸ 晓得好自夸口看轻箇星桎枝。尔若是要夸口，该忖，弗是根头靠着尔，是尔靠着根头。

[1] 'Ôh wô, gyüong-lôh-ky'i. 或话，穷落去。（原注）

¹⁹ Ng we ka wô, “Keh-sing ô-ts z deh-i peh gyi dön-lôh, hao peh ngô tsih-zông.” ²⁰ Nyün-z; gyi-lah dön-lôh z we-leh feh siang-sing; ng lih-leh-djü, z we-leh siang-sing. M-nao sing-kao-ky'i-ngao, fæn-cün *kæ p'ô-gyü*: ²¹ ing-we Jing-ming kyi-jün feh kw'un-shü sang-dzing-go ô-ts, iao-bông yia ve kw'un-shü ng.

¹⁹ 尔会介话，「箇星桎枝是特意拨其断落，好拨我接上。」²⁰ 原是。其拉断落是为了弗相信，尔立勒住，是为了相信。旡得好心高气傲，反转该怕惧。²¹ 因为神明既然弗宽恕生成个桎枝，要防也𧸗宽恕尔。

²² Ka-ni, ts'ia-k'en Jing-ming-go dz-æ teng nyin-li: kwæn-djôh keh-sing tih-lôh-go, z-go nyin-li; kwæn-djôh ng, z-go dz-æ; tsih-z iao ng dziang-t'ong ken-nyiaen Gyi-go dz-æ, feh-jün ng-zi yia iao tsôh-diao. ²³ Gyi-lah ni, ziah feh-z cong-ü feh siang-sing, tsiang-læ yi we tsih-zông; ing-we Jing-ming z neng-keo peh gyi tsæ tsih-zông. ²⁴ Ng peng-ti-ts z yia ken-læn jü-go ô-ts, 'eo-deo tsôh-lôh-ts, feh tsiao ng-go ti-ts tsih-leh hao ken-læn jü-go zông-deo; 'o-hwông keh-sing peng-ti-ts z hao ken-læn jü-go ô-ts, feh yü-kô we tsih-leh gyi-zi-go ken-læn jü-zông ma?

²² 介呢，且看神明个慈爱等严厉。关着箇星跌落个，是个严厉；关着尔，是个慈爱。只是要尔长通感念其个慈爱，弗然尔自也要斫掉。²³ 其拉呢，若弗是终于弗相信，将来又会接上。因为神明是能够拨其再接上。²⁴ 尔本底子野橄榄树个桎枝，后头斫落仔，弗照尔个底子接勒好橄榄树个上头，何况箇星本底子是好橄榄树个桎枝，弗愈加会接勒其自个橄榄树上吗！

²⁵ Hyüong-di, ngô feh iao ng-lah feh ming-bah keh-go ao-miao z-ken, sæn-leh zi sön zi ts'ong-ming; ziu-z wô, Yi-seh-lih nying kyi-feng yiu ^[1]ngang sing-dziang tsao-djôh, teng-tao bih-koh-nying mun-tsoh-go su-moh tseo-tsing-læ. ²⁶ Z-ka, long-tsong Yi-seh-lih nying yia we teh-djôh kyi: ziang yiu sia-tih, wô, "Kyi-go Cü-kwu we dzong Shing-sæn ka læ, Gyi we peh Yüô-kôh-go 'eo-dæ ky'i-diao feh gying sing z-ken: ²⁷ ping-ts'ia Ngô djü-diao gyi-lah ze z-'eo, we teng gyi-lah lih ka ih-go iah." [Y. 59. 2, 21: 27. 9.] ²⁸ Dziu foh-ing k'en-læ, we-leh ng-lah-go yün-kwu gyi-lah z be ün-'eng: dziu t'iao-shün k'en-læ, we-leh tsu-tsong-go yün-kwu gyi-lah z be c'ong-æ. ²⁹ Ing-we Jing-ming seng-s peh jü, dziao jü læ, tsæ-ve fæn-hwe. ³⁰ Tsing-ziang ng-lah zin-deo ^[2]feh i-jing Jing-ming, næn-kæn we-leh gyi-lah feh i-jing, ng-lah z teh-djôh æ-lin; ³¹ z-ka, gyi-lah næn-kæn yia z feh i-jing, s-teh gyi we-leh ng-lah sô teh-djôh-go æ-lin yia hao teh-djôh æ-lin. ³² Jing-ming deh-we ^[3]long-tsong lah-tsing læ feh i-jing li-hyang, hao æ-lin long-tsong.

²⁵ 兄弟，我弗要尔拉弗明白箇个奥妙事干，省勒自算自聪明。就是话，以色列人几分有硬心肠^[1]遭着，等到别国人满足个数目走进来。²⁶ 是介，拢总以色列人也会得着救。像有写的，话：「救个主顾会从郇山介来，其会拨雅各个后代弃掉弗虔心事干。²⁷ 并且我除掉其拉罪时候，会等其拉立介一个约。」 [Y. 59. 2, 21: 27. 9.] ²⁸ 就

福音看来，为了尔拉个缘故其拉是被怨恨。就挑选看来，为了祖宗个缘故其拉是被宠爱。²⁹ 因为神明施恩赐拔谁，召谁来，再斡反悔。³⁰ 正像尔拉前头弗依顺神明^[2]，难间为了其拉弗依顺，尔拉是得着哀怜。³¹ 是介，其拉难间也是弗依顺，使得其为了尔拉所得着个哀怜也好得着哀怜。³² 神明特为拢总拦进^[3]来弗依顺里向，好哀怜拢总。

[1] *Yiu-teh fæn*, *ngæn-tsing hah-de*. 有得翻，眼睛瞎了。（原注）

[2] *Keh liang-tsih*, *feh i-jing*, *sæn-go-z*, *yi-teh fæn*, *feh siang-sing*. 箇两节，「弗依顺」有得翻，「弗相信」。（原注）

[3] *‘Ôh wô*, *pô gyi long-tsong dô-kô lah-tsing*. 或话，把其拢总大家拦进。（原注）

³³ *Jing-ming-go fu-tsoh*, *teng ts’ong-ming*, *teng cü-sih*, *ao-miao vu-gyüong!* *Gyi-go p’un-tön tse-kyiu feh tao-ti*; *Gyi-go lu-dao ts’eh-dôh-feh-tao-go!* ³⁴ “*Jü neng-keo hyiao-teh Cü-go sing-siang ? Gyi yiu teng jü siang-liang-ko ma?*” [Y. 40. 13.] ³⁵ “*Jü yiu soh-si sin peh Cü, iao Cü pao-wæn gyi?*” [Ip. 41. 11.] ³⁶ *Ing-we væn-veh tu z peng-ü Gyi, k’ao-djôh Gyi, kwe-ü Gyi. Dæn-nyün yüong-wô üong-yün kwe peh Gyi. Üô-meng.*

³³ 神明个富足，等聪明，等知识，奥妙无穷！其个判断追究弗到底，其个路道测度弗到个！³⁴ 「谁能够晓得主个心想？其有等谁

商量过吗？」[Y. 40. 13.]³⁵ 「谁有啥西先拨主，要主报还其？」[Ip. 41. 11.]³⁶ 因为万物都是本于其，靠着其，归于其。但愿荣华永远归拨其。亚们。

Lm. XII.

KA-NI hyüong-di, we-leh Jing-ming *ih-ts'ih-go* dz-pe ngô ky'ün ng-lah yüong hyin-zông zi-go kyi-sing hao tso ih-go ling-weh, tseng-ky'i, Jing-ming sô hwun-hyi-go tsi-veh; *ziu-z* ng-lah pô ling-sing voh-z *Jing-ming* go fông-fah.² Ng-lah m-nao tsiao yin-dzæ z-shü-go yiang-shih; z iao pin-leh kôh-yiang siang-mao, ling-sing wun-ko; s-teh ng-lah hao bin-c'ih Jing-ming-go ts-i, *ziu-z* keh hao-go, *Jing-ming* sô hwun-hyi-go, djün-be-go z-ken.

介呢兄弟，为了神明一切个慈悲我劝尔拉用献上自个肌身好做一个灵活，尊起，神明所欢喜个祭物。就是尔拉把灵性服侍神明个方法。² 尔拉旣得好照现在时世个样式。是要变了各样相貌，灵性换过，使得尔拉好辨出神明个旨意，就是箇好个，神明所欢喜个，全备个事干。

³ Ngô k'ao-djôh sô s-peh ngô go eng-we wô hyiang ng-lah kôh-nying dao, M-nao ko-ü meng-veng zi-tseng-zi-do; tông-kæ dzeng 'eh-

li-go sing-siang, kôh-nying tsiao Jing-ming sô feng peh gyi to-siao siang-sing-go sing.⁴ Tsing-ziang ah-lah ih-go sing-zông yiu hyü-to ts-t'i, keh-sing ts-t'i tu m̃-teh tso-ziang yüong-dziang;⁵ z-ka, ah-lah hyü-to nying dzæ-ü Kyi-toh yia z ih-go kyi-sing, ping-ts'ia dô-kô ngwu-siang tso pah-t'i.

³ 我靠着所赐拨我个恩惠话向尔拉各人道，旣得好过于门份自尊自大，当该存合理个心想，各人照神明所分拨其多少相信个心。⁴ 正像阿拉一个身上有许多肢体，箇星肢体都旣得做样用场。⁵ 是介，阿拉许多人在于基督也是一个肌身，并且大家互相做百体。

⁶ Ka-ni, tsiao sô s-peh ah-lah go eng-we, kyi-jün kôh-nying yiu gyi kôh-ziang eng-s; 'ôh-tsia yiu sin-cü-go eng-s, kæ tsiao siang-sing-go feng-ts'eng ka tso sin-cü-nying;⁷ 'ôh-tsia yiu bæn-z-go eng-s, kæ bæn-z; 'ôh-tsia z kông dao-li go, kæ kông dao-li;⁸ 'ôh-tsia ky'ün-hwô-go, kæ ky'ün-hwô: feng peh nying-kô go, iao^[1] tsing-sing; tsiao-kwun z-ken go, iao gying-lih; tso hao-z go, iao hwun-hyi-siang.

⁶ 介呢，照所赐拨阿拉个恩惠，既然各人有其各样恩赐；或者有先知个恩赐，该照相信个分寸介做先知人；⁷ 或者有办事个恩赐，该办事；或者是讲道理个，该讲道理；⁸ 或者劝化个，该劝化。分拨人家个，要真心^[1]；照管事干个，要勤力；做好事个，要欢喜相。

[1] 'Ôh wô, kw'un-'ong-da-liang: k'en 2K. 8. 2. 或话，宽宏大量。看 2K. 8. 2.

(原注)

⁹ Jing-æ m-nao kô-go. Iao k'eh-ts'eng ǵa z-ken, ts'ing-gying hao z-ken. ¹⁰ Kông-tao ts'ing-æ hyüong-di, iao ts'ih-sing dô-kô siang-æ: kông-tao tseng-kying, iao ng t'e-tseng ngô, ngô t'e-tseng ng. ¹¹ Iao gying-lih, m-nao yiaë-dæ; iao dzeng ih-fæn nyih-sing; iao z-djông voh-z Cü. ¹² Dzeng siang-vông iao kao-hying; ziu wæn-næn iao jing-næ; tso tao-kao iao dzeng dziang-yün-ts sing. ¹³ Iao kong-ing sing-du-go yüong-dziang; tsih-dæ nying-k'ah, iao ing-gying.

⁹ 仁爱旣得好假个。要刻忖坏事干，亲近好事干。¹⁰ 讲到亲爱兄弟，要切心大家相爱。讲到尊敬，要尔推尊我，我推尊尔。¹¹ 要勤力，旣得好懈怠；要存一番热心；要时常服侍主。¹² 存想望要高兴；受患难要忍耐；做祷告要存长远之心。¹³ 要供应圣徒个用场；接待人客，要殷勤。

¹⁴ Keh-sing pih-næn ng-lah go cü-kwu, iao coh-foh gyi: iao coh-foh, m-nao tsiu-mô. ¹⁵ Iao teng hwun-hyi-go cü-kwu dô-kô hwun-hyi, teng pe-shông-go cü-kwu dô-kô pe-shông. ¹⁶ Ng-lah dô-kô ts'eo-de iao dong-sing-'eh-i. M-nao dzeng kyiao-ngao-go sing, z iao ^[1]teng ti-vi-go nying dong-'ang-dong-zo. M-nao zi sön zi ts'ong-ming.

¹⁴ 箇星逼难尔拉个主顾，要祝福其。要祝福，旡得好咒骂。¹⁵
要等欢喜个主顾大家欢喜，等悲伤个主顾大家悲伤。¹⁶ 尔拉大家凑
队要同心合意。旡得好存骄傲个心，是要等低微个人同行同坐^[1]。
旡得好自算自聪明。

[1] 'Ôh wô, cün-kwun ti-vi-go z-ken. 或话，专管低微个事干。（原注）

¹⁷ Ih-ngæn m-nao yi ôh pao ôh. Iao liu-sing ky'i tso cong-nying
sô sön t'i-min z-ken. ¹⁸ Ziah tso-leh-læ, dzing zi-go lih-liang, iao 'o-
moh cong-nying. ¹⁹ Ts'ing-æ-go *hyüong-di*, m-nao zi sing zi-go ün; iao
t'e-nyiang ô-wông: ing-we yiu sia-tih, "Cü z-ka wô, 'Sing-ün dzæ Ngô;
Ngô we wæn-pao." [Sm. 32. 35.] ²⁰ Keh-lah "ng-go ün-kô ziah du-kyi,
hao peh gyi ky'üoh; k'eo-k'eh, hao peh gyi hah: z-ka tso-fah, k'o-pi do-
leh t'æn-ho te-zông gyi-go deo-teng." [Ty. 25. 21, 22.] ²¹ M-nao be ôh
z-ken tang-shü; iao pô hao z-ken ky'i tang-ying gyi ôh z-ken.

¹⁷ 一眼旡得好以恶报恶。要留心去做众人所算体面事干。¹⁸ 若
做勒来，尽自个力量，要和睦众人。¹⁹ 亲爱个兄弟，旡得好自申自
个冤，要推让愜惶。因为有写的，「主是介话，『伸冤在我，我会
还报。』」 [Sm. 32. 35.] ²⁰ 箇拉「尔个冤家若肚饥，好拨其吃；口
渴，好拨其喝。是介做法，可比驮勒炭火堆上其个头顶。」 [Ty. 25.
21, 22.] ²¹ 旡得好被恶事干打输，要把好事干去打贏其恶事干。

Lm. XIII.

Keh-sing dzæ-zông yiu gyün-ping cü-kwu, væn-pah nying tu kæ voh-gyi. Ing-we m-yiu ih-yiang gyün-ping feh-z dzong Jing-ming ka læ; z yiu gyün-ping go, tu z Jing-ming sô shih-lih-go. ² Sô-yi gyü-djih keh-go gyün-ping cü-kwu z ti-dih Jing-ming sô shih-lih-go kwe-kyü; keh-sing ti-dih-go cü-kwu pih-ding ziu ying-vah: ³ Keh-sing kwun-fu, hao 'ang-we hao-vong p'ô gyi, ǃa 'ang-we kæ p'ô gyi. Ng iao feh p'ô keh-go gyün-ping ma? *tsih* iao 'ang jün, ng ziu we teh-djôh gyi ts'ing-tsæn: ⁴ ing-we gyi z Jing-ming-go ts'a-yüoh, iao peh ng teh-djôh hao-c'ü. Ng ziah-z tsôh ôh, kæ p'ô gyi: ing-we gyi feh-z k'ong-deo tsih-công seng-sah-ts-gyün; gyi z Jing-ming-go ts'a-yüoh, hao sing-ün ying-vah tsôh ôh go cü-kwu. ⁵ Sô-yi pih iao voh gyi; feh tæh-tsih we-leh p'ô gyi ô-wông, ziu-z liang-sing-zông yia kæ z-ka. ⁶ We-leh ka, ng-lah yia kæ deo zin-liang; ing-we gyi-lah z tso Jing-ming-go bæn-z-nying, cün-kwun keh-go z-ken.

箇星在上有权柄主顾，凡百人都该服其。因为旣有一样权柄弗是从神明介来。是有权柄个，都是神明所设立个。² 所以拒绝箇个权柄主顾是抵敌神明所设立个规矩，箇星抵敌个主顾必定受刑罚。³ 箇星官府，好行为好留怕其，坏行为该怕其。尔要弗怕箇个权柄吗？只要行善，尔就会得着其称赞。⁴ 因为其是神明个差役，要拨

尔得着好处。尔若是作恶，该怕其。因为其弗是空头执掌生杀之权，其是神明个差役，好伸冤刑罚作恶个主顾。⁵ 所以必要服其，弗单只为了怕其慊惶，就是良心上也该是介。⁶ 为了介，尔拉也该投钱粮。因为其拉是做神明个办事人，专管箇个事干。

⁷ Væn-pah nying ing-teh-go meng-veng ng-lah kæ kwe peh gyi: *ing-teh zin-liang, kwe gyi zin-liang; ing-teh se-din, kwe gyi se-din; ing-teh p'ô-gyü, p'ô-gyü gyi; ing-teh kying-djong, kying-djong gyi.*

⁷ 凡百人应得个门份尔拉该归拨其。应得钱粮，归其钱粮；应得税钿，归其税钿；应得怕惧，怕惧其；应得敬重，敬重其。

⁸ Ih-ngæn m-nao ky'in nying-kô tsa; tsih-yiu dô-kô siang-æ-go tsa *feh-teh-feh ky'in: ing-we æ-sih bih-nying cü-kwu z tso-dzing lih-fah.* ⁹ *Lih-fah-li sô wô, "Feh-k'ô kæn-ying, Feh-k'ô sah nying, Feh-k'ô t'eo-dao, Feh-k'ô hwông-kao nying-kô, Feh-k'ô sang t'en-sing,"* [C. 2. 13-17.] 'ôh-tsia wa-yiu soh-go bih-diao lih-fah, tu z dzæ-ü keh-kyü shih-wô pao-kwah-tsing dzæ-nen, ziu-z, "Kæ æ-sih ling-sô-kô ziang zi ih-yiang-go." [Lv. 19. 18.] ¹⁰ Jing-æ tsæ-ve 'æ ling-sô-kô; sô-yi jing-æ z tso-dzing lih-fah.

⁸ 一眼睨得好欠人家债，只有大家相爱个债弗得弗欠。因为爱惜别人主顾是做成律法。⁹ 律法里所话，「弗可奸淫，弗可杀人，弗可偷盗，弗可谎告人家，弗可生贪心」[C. 2. 13-17.] 或者还有啥

个别条律法，都是在于箇句说话包括进在内，就是，「该爱惜邻舍家像自一样个。」 [Lv. 19. 18.] ¹⁰ 仁爱再疼爱邻舍家；所以仁爱是做成律法。

¹¹ *Kæ z-ka tso-nying, ing-we hyiao-teh yin-dzæ z ah-lah tông-kæ su-sing-cün-læ z-'eo: ah-lah-go kyi-sing næn-kæn pi ky'i-ts'u siang-sing-go z-'eo wa gying-de.* ¹² *Yia-tao yi-kying kw'a ko-de, t'in kw'a liang-de: ah-lah ziu kæ t'eh-diao heh-en-go 'ang-we, c'ün-zông kwông-ming-go kw'e-kah.* ¹³ *Kæ, ziang læ nyih-li, [1]jing-kwe-dao-kyü ka tso-nying ; m-nao vông-ky'üoh-vông-yüong, tsiu-tse-wu-du, m-nao ying-lön, wǎng-li, m-nao tsang-teo, tu-gyi, keh-sing.* ¹⁴ *Z iao c'ün-zông Cü Yiæ-su Kyi-toh; feh-k'o liu-sing nyüoh-sing, ky'i i-jing gyi-go s-yüôh.*

¹¹ 该是介做人，因为晓得现在是阿拉当该苏醒转来时候。阿拉个救星难间比起初相信个时候还近了。¹² 夜到已经快过了，天快亮了。阿拉就该脱掉黑暗个行为，穿上光明个盔甲。¹³ 该，像来日里，循规蹈矩介做人^[1]；旣得好妄吃妄用，酒醉糊涂，旣得好淫乱，横礼，旣得好争斗，妒忌，箇星。¹⁴ 是要穿上主耶稣基督，弗可留心肉身，去依顺其个私欲。

[1] 'Ôh wô, tso-nying tön-tsing. 或话，做人端正。（原注）

Lm. XIV.

SIANG-SING-GO sing no-ziah cü-kwu, yüong siu-liu gyi; tsih-z
m-nao teng gyi bin-pih sing-li-go nyi-leng.

相信个心懦弱主顾，用收留其，只是晓得好等其辨别心里个议
论。

² Yiu-teh-go siang-sing yang-yang tong-si tu hao ky'üoh; ziah-z
no-ziah cü-kwu, gyi *tsih* we ky'üoh ts'æ. ³ Ky'üoh-go cü-kwu m-nao
k'en-ky'ing feh ky'üoh-go cü-kwu, feh ky'üoh-go cü-kwu yia m-nao
p'i-bing ky'üoh-go cü-kwu: ing-we Jing-ming yi-kying siu-liu gyi. ⁴ Ng
z jü hao p'i-bing bih-nying-go yüong-nying ma? Gyi 'ôh-tsia lih-leh-
djü 'ôh-tsia tih-tao, tu dzæ-ü gyi-zi-go cü-nying-kô. Gyi yia pih-ding
lih-leh-djü; ing-we Jing-ming neng-keo peh gyi lih-leh-djü.

² 有得个相信样样东西都好吃，若是懦弱主顾，其只会吃菜。³
吃个主顾晓得好看轻弗吃个主顾，弗吃个主顾也晓得好批评吃个主
顾。因为神明已经收留其。⁴ 尔是谁好批评别人个佣人吗？其或者
立勒住或者跌倒，都在于其自个主人家。其也必定立勒住，因为神
明能够拨其立勒住。

⁵ Yiu-teh-go k'en-djong ih-go nyih-ts ko-jü bih-go nyih-ts; yiu-
teh-go k'en-djong long-tsong nyih-ts. Kôh-nying iao zi-go sing-li ding-

kwe. ⁶ Kwu-djôh nyih-ts cü-kwu z we-leh Cü kwu-djôh-go; feh kwu-djôh nyih-ts cü-kwu yia z we-leh Cü feh kwu-djôh-go. Ky'üoh-go cü-kwu z we-leh Cü ky'üoh-go, ing-we z zia-zia Jing-ming; feh ky'üoh-go cü-kwu z we-leh Cü feh ky'üoh-go, yia z zia-zia Jing-ming. ⁷ Ing-we ah-lah cong-nying m̃-teh ih-go we-leh zi weh, yia m̃-teh ih-go we-leh zi si. ⁸ Ziah-z weh, z we-leh Cü weh-go; si, yia z we-leh Cü si-go: ka-ni, feh-leng weh, feh-leng si, ah-lah z Cü-go nying. ⁹ We-leh ka Kyi-toh yi si, yi tsæ bô-ky'i, yi tso weh-nying, s-teh Gyi hao tso si-nying lin weh-nying-go Cü.

⁵ 有得个看重一个日子过如别个日子，有得个看重拢总日子。各人要自个心里定规。⁶ 顾着日子主顾是为了主顾着个，弗顾着日子主顾也是为了主弗顾着个。吃个主顾是为了主吃个，因为是谢谢神明；弗吃个主顾是为了主弗吃个，也是谢谢神明。⁷ 因为阿拉众人旣得一个为了自活，也旣得一个为了自死。⁸ 若是活，是为了主活个；死，也是为了主死个。介呢，弗论活，弗论死，阿拉是主个人。⁹ 为了介基督又死，又再爬起，又做活人，使得其好做死人连活人个主。

¹⁰ Ng dza-we læ-tih p'i-bing ng-go hyüong-di? Wa-yiu ng-noh dza-we ky'ing-k'en ng-go hyüong-di? Tsiang-læ ah-lah long-tsong tu iao lih læ Kyi-toh-go fah-dông-zin. ¹¹ *Sing-shü-li* yiu sia-tih; “Cü z-ka

wô, 'Ngô ts-tin Zi vah-tsiu, væn-pah kyiah-k'o-deo pih-ding gyü-lôh læ Ngô-go min-zin, væn-pah zih-deo pih-ding tsæn-me Jing-ming.'" [Y. 45. 23.] ¹² Ka k'en-ky'i-læ, ah-lah kôh-nying tu iao tao Jing-ming-go min-zin ky'i sön zi-go tsiang.

¹⁰ 尔咋会来的批评尔个兄弟？还有尔依咋会轻看尔个兄弟？将来阿拉拢总都要立来基督个法堂前。¹¹ 圣书里有写的，「主是介话，『我指点自罚咒，凡百脚骹头必定跪落来我个面前，凡百舌头必定赞美神明。』」 [Y. 45. 23.] ¹² 介看起来，阿拉各人都要到神明个面前去算自个账。

¹³ Keh-lah yi-'eo m-nao ng p'i-bing ngô, ngô p'i-bing ng: ng-lah neng-s ding-kwe keh ih-yiang, ziu-z m-nao pô pæn-tih-go tong-si, 'ôh-tsia yiu kwæn-ngæ go tong-si, fông læ hyüong-di min-zin. ¹⁴ Ngô dzæ-ü Cü Yiæ-su hyiao-teh, yia z k'ao-jih, m-yiu ih-yiang tong-si gyi-zi z ^[1]feh kyih-zing; tsih-yiu sön keh-yiang z feh kyih-zing cü-kwu, dzæ gyi ming-'ô z ^[1]feh kyih-zing. ¹⁵ Ng-go hyüong-di ziah we-leh ng-go ky'üoh-zih tæen sing-z, ng ziu ^[2]feh tsiao jing-æ ka tso-nying. Kyi-toh z dæ gyi si-go, ng m-nao pô ng-go ky'üoh-zih s-teh gyi mih-vông.

¹³ 箇拉以后旣得好尔批评我，我批评尔。尔拉能使定规箇一样，就是旣得好把搥跌个东西，或者有关碍个东西，放来兄弟面前。¹⁴ 我在于主耶稣晓得，也是靠实，旣有一样东西其自是弗洁淨

[1]; 只有算箇样是弗洁淨^[1]主顾，在其名下是弗洁淨。¹⁵ 尔个兄弟若为了尔个吃食担心事，尔就弗照仁爱介做人^[2]。基督是代其死个，尔旣得好把尔个吃食使得其灭亡。

[1] Feh kyih-zing; 'ôh wô, ze-djông-go. 弗洁淨。或话，随常个。（原注）

[2] 'Ôh wô, tso-nying m-jing-sing. 或话，做人旣仁心。（原注）

¹⁶ Ng-lah-go hao-c'ü m-nao peh nying-kô pông-hwe. ¹⁷ Jing-ming-go koh feh dzæ-ü ky'üoh-ky'üoh hah-hah; z dzæ-ü kong-yi, 'o-moh, teng Sing-Ling-go kw'a-lôh. ¹⁸ Læ keh-sing z-ken voh-z Kyi-toh cü-kwu, gyi z Jing-ming sô hwun-hyi, yia z nying sô ts'ing-tsæn-go.

¹⁶ 尔拉个好处旣得好拨人家谤毁。¹⁷ 神明个国弗在于吃吃喝喝；是在于公义，和睦，等圣灵个快乐。¹⁸ 来箇星事干服侍基督主顾，其是神明所欢喜，也是人所称赞个。

¹⁹ Keh-lah keh-sing kwæn-ü 'o-moh teng dô-kô dzing-dziu teh-ky'i go z-ken, ah-lah kæ tông-sing tso. ²⁰ M-nao we-leh ky'üoh-zih hwe-diao Jing-ming-go sang-weh. Yiang-yiang tong-si tu z kyih-zing; tsih-z ky'üoh-go cü-kwu, ziah ta-li bih-nying pæn-tih, dzæ gyi-go ming-'ô z ǃa-go. ²¹ Ziah-z ky'üoh hweng, hah tsiu, 'ôh-tsia ze-bin soh-go z-ken, iao 'æ-li hyüong-di pæn-tih, ü gyi yiu ngæ, 'ôh-tsia long-leh gyi sing no-ziah, wa-z feh ky'i tso hao. ²² Ng yiu siang-sing-go sing feh? Læ Jing-ming-go min-zin zi hao dzeng-tih. Ih-go nying zi sön

tsôh-hying tso go z-ken, tsih iao feh sông zi-go liang-sing, ziu yiu foh-ky'i. ²³ Tsih-yiu *sing-li* kyin-nyi cü-kwu, ziah-z ky'i ky'üoh, z yi-kying ding-ze; ing-we feh-z c'ih-ü siang-sing: væn-pah feh c'ih-ü siang-sing go z-ken tu z ze.

¹⁹ 箇拉箇星关于和睦等大家成就德气个事干，阿拉该当心做。
²⁰ 旣得好为了吃食毀掉神明个生活。样样东西都是洁淨；只是吃个主顾，若带累别人捩跌，在其个名下是坏个。²¹ 若是吃荤，喝酒，或者随便啥个事干，要害累兄弟捩跌，于其有碍，或者弄勒其心懦弱，还是弗去做好。²² 尔有相信个心弗？来神明个面前自好存的。一个人自算作兴做个事干，只要弗伤自个良心，就有福气。²³ 只有心里见疑主顾，若是去吃，是已经定罪；因为弗是出于相信。凡百弗出于相信个事干都是罪。

Lm. XV.

Ah-lah kông-gyang cü-kwu ing-kæ tæ̃n-tông keh-sing feh kông-gyang cü-kwu-go no-ziah, m-nao tæ̃n peh zi hwun-hyi. ² Ah-lah kôh-nying kæ 'ang jün, peh ling-sô-kô hwun-hyi; hao dzing-dziu gyi-go teh-ky'i. ³ Ing-we Kyi-toh yia lǎm-teh peh Zi hwun-hyi, fæn-cün z ing-nyæn Sing-shü-li sô wô, "Keh-sing zôh-mô Ng go cü-kwu, gyi-lah-go

zôh-mô shih-wô z ling-djôh Ngô.” [S. 69. 9.] ⁴ Z yü-sin sia-tih-go shih-wô tu z we-leh hyüing-hwe ah-lah sia-tih; s-teh ah-lah, teh-djôh dzong Sing-shü ka læ-go jing-næ teng en-ŵe, neng-keo dzeng siang-vông-go sing.

阿拉刚强主顾应该担当箇星弗刚强主顾个懦弱，旣得好单拨自欢喜。² 阿拉各人该行善，拨邻舍家欢喜，好成就其个德气。³ 因为基督也旣得拨自欢喜，反转是应验圣书里所话，「箇星警骂尔个主顾，其拉个警骂说话是临着我。」 [S. 69. 9.] ⁴ 是预先写的个说话都是为了训诲阿拉写的。使得阿拉，得着从圣书介来个忍耐等安慰，能够存想望个心。

⁵ Dæn-nyün keh-we s jing-næ teng en-ŵe go Jing-ming peh ng-lah tsiao Kyi-toh Yiæ-su-go ^[1] *pông-yang* hao dô-kô dzeng tso-*yang* sing-siang; ⁶ s-teh ng-lah ih-sing-ih-i 'eh-k'eo-zi-dong hao tsæn-me Jing-ming ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go Ah-tia.

⁵ 但愿箇位赐忍耐等安慰个神明拨尔拉照基督耶稣个榜样^[1]好大家存做样心想，⁶ 使得尔拉一心一意合口齐动好赞美神明阿拉主耶稣基督个阿爹。

[1] 'Ôh wô, *feng-fu*. 或话，吩咐。（原注）

⁷ Sô-yi ng-lah kæ dô-kô ng siu-liu ngô, ngô siu-liu ng, ziang Kyi-toh yia siu-liu ah-lah, hao kwe yüong-wô peh Jing-ming. ⁹ Ngô wô,

Yiæ-su Kyi-toh z tso tsiu-keh-li-go Bæn-z-nying, iao ing-nyiaen Jing-ming-go dzing-jih, hao k'ao-jih keh-sing s-peh tsu-tsong go ing-hyü; ⁹ yi *s-teh* bih-koh-nying we-leh Gyi-go æ-lin hao kwe yüong-wô peh Jing-ming: ziang yiu sia-tih, wô, “Ngô,” we-leh ka, læ bih-koh-nying-go cong-nyiang we tsæn-me Ng, ko-ts'ông Ng-go ming-deo.” [S. 18. 49.] ¹⁰ Wa-yiu wô, “Ng-lah bih-koh-nying hao teng Gyi-zi-go pah-sing dô-kô kw'a-lôh.” [Sm. 32. 43.] ¹¹ Yi wô, “Ng-lah væn-koh, yüong tsæn-me Cü; ng-lah cong pah-sing, tu yüong coh-tsæn Gyi.” [S. 117. 1.] ¹² Wa-yiu Yi-sæ-üô wô, “Yiæ-si-go Keng-cü we c'ih-læ; ziu-z keh-we be kyü-zông djü væn-koh Cü-kwu: bih-koh-nying tu we nyiang-vông Gyi.” [Y. 11. 1.]

⁷ 所以尔拉该大家尔收留我，我收留尔，像基督也收留阿拉，好归荣华拔神明。⁹ 我话，耶稣基督是做周割礼个办事人，要应验神明个诚实，好靠实箇星赐拔祖宗个应许；⁹ 又使得别国人为了其个哀怜好归荣华拔神明。像有写的，话，「我，为了介，来别国人个中央会赞美尔，歌唱尔个名头。」 [S. 18. 49.] ¹⁰ 还有话，「尔拉别国人好等其自个百姓大家快乐。」 [Sm. 32. 43.] ¹¹ 又话，「尔拉万国，用赞美主；尔拉众百姓，都用祝赞其。」 [S. 117. 1.] ¹² 还有以赛亚话，「耶西个根株会出来，就是箇位被举上治万国主顾。别国人都会仰望其。」 [Y. 11. 1.]

¹³ Dæn-nyün keh-we s siang-vông go Jing-ming we peh ng-lah dzeng siang-sing-go sing hao c'ong-mun ih-ts'ih kw'a-lôh bing-en; s-teh ng-lah-go siang-vông-go sing, k'ao-djôh Sing-Ling-go neng-ken, we yü-kô to-ky'i-læ.

¹³ 但愿箇位賜想望个神明会拨尔拉存相信个心好充满一切快乐平安。使得尔拉个想望个心，靠着圣灵个能干，会愈加多起来。

¹⁴ HYÜONG-DI, ngô-zi yia jih-we siang-sing ng-lah-go liang-jün læ-leh tsoh, yi c'ong-mun ih-ts'ih-go cü-sih, zi neng-keo dô-kô siang-ky'ün. ¹⁵ Dæn-z ngô fông-tæn-tin sia sing peh ng-lah hyüong-di, z iao di-sing ng-lah; ing-we Jing-ming s-peh ngô eng-we ¹⁶ hao læ bih-koh-nying cong-nyiang tso Yiæ-su Kyi-toh-go bænz-nying, ziang tsi-s ka bænz Jing-ming foh-ing-go z-ken, s-teh bih-koh-nying hao tso *Jing-ming* sô hwun-hyi-go tsi-veh, z dzæ-ü Sing-Ling tseng-ky'i-liao-go.

¹⁴ 兄弟，我自也实惠相信尔拉个良善来勒足，又充满一切个知识，自能够大家相劝。¹⁵ 但是我放胆点写信拨尔拉兄弟，是要提醒尔拉。因为神明赐拨我恩惠 ¹⁶ 好来别国人中央做耶稣基督个办事人，像祭司介办神明福音个事干，使得别国人好做神明所欢喜个祭物，是在于圣灵尊起了个。

¹⁷ Keh-lah kông-tao Jing-ming z-ken, ngô dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su yiu-leh hao kw'ô-k'eo. ¹⁸ Ing-we ngô bih-nyiang-kao feh ken kông;

tsih kông Kyi-toh tsia ngô sing-zông tso-go z-ken, peh bih-koh-nying læ kwe-voh; ziu-z yüong ngô-go k'eo-kong, 'ang-ts, ¹⁹ *teng jing-tsih gyi-z-go neng-ken, teng Jing-ming-go Ling-go neng-ken; z-ka, dzong Yiæ-lu-sah-leng s-deh-lön-ky'ün ih-dzih tao Yi-li-li-kwu, ngô yi-kying djün-pin Kyi-toh-go foh-ing.* ²⁰ *Ngô ôh siang djün foh-ing, feh-z læ keh-sing yi-kying t'ing-meng Kyi-toh ming-z go di-fông, sæn-leh ky'i oh læ bih-nying-go ziang-kyiah-zông:* ²¹ *z ziang Sing-shü-li sô sia-tih, "M-nying pô Gyi fong-sing t'ong-cü gyi-lah cü-kwu, tsiang-læ we k'en-kyin; m-neh t'ing-meng-ko cü-kwu, tsiang-læ we hyiao-teh."* [Y. 52. 15.]

¹⁷ 箇拉讲到神明事干，我在于基督耶稣有勒好夸口。¹⁸ 因为我别样告弗敢讲，只讲基督藉我身上做个事干，拨别国人来归服。就是用我个口供，行止，¹⁹ 等神迹奇事个能干，等神明个灵个能干。是介，从耶路撒冷四凸乱圈一直到以利哩古，我已经传遍基督个福音。²⁰ 我恶相传福音，弗是来箇星已经听闻基督名字个地方，省勒起屋来别人个墙脚上。²¹ 是像圣书里所写的，「旤人把其风声通知其拉主顾，将来会看见；旤得听闻过主顾，将来会晓得。」 [Y. 52. 15.]

²² *Ngô sô-yi* ^[1] *keh hyü-to tsao-su yiu tsu-kah feh neng-keo tao ng-lah u-sen læ.* ²³ *Dæn-z yin-dzæ læ dông-pin di-fông m-c'ü hao djün*

foh-ing, yi le-nyin k'eh-siang læ kyin ng-lah, ²⁴ ngô tao Z-pæn-yüô ky'i z-'eo, we tao ng-lah u-sen læ. Ngô siang-vông jing-lu k'en-kyin ng-lah, sin teng ng-lah ^[2]*dô-kô jü-jü* yiu-tin peh ngô i-sing-mun-tsoh, 'eo-deo hao peh ng-lah song ngô ko-ky'i.

²² 我所以箇许多遭数^[1]有阻隔弗能够到尔拉乌碎来。²³ 但是现在来荡边地方旣处好传福音，又屡年渴想来见尔拉，²⁴ 我到土班雅去时候，会到尔拉乌碎来。我想望顺路看见尔拉，先等尔拉大家聚聚有点拨我依心满足^[2]，后头好拨尔拉送我过去。

[1] 'Ôh wô, do-nyiang. 或话，大样。（原注）

[2] 'Ôh wô, sông-sông-kw'a-kw'a jü-jü. 或话，爽爽快快聚聚。（原注）

²⁵ Næn-kæn ngô z tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i kong-ing sing-du. ²⁶ Ing-we Mô-gyi-teng teng Üô-kæ-üô *nying* z hwun-hyi kyün-long nying-ts peh Yiæ-lu-sah-leng sing-du-go gyüong-kw'u cü-kwu. ²⁷ Gyi-lah z hwun-hyi; keh yia z gyi-lah ing-kæ wæn go tsa: ing-we bih-koh-nying kyi-jün dô-kô teh-djôh gyi-lah weh-ling-go hao-c'ü, z-jün tông-kæ pô nyüoh-sing-go hao-c'ü keh-hyang ky'i kong-ing gyi-lah. ²⁸ Teng ngô keh-go z-ken tso-dzing, keh-go ko-ts kao-dæ gyi-lah siu-li, ngô we ko ng-lah-go di-fông tao Z-pæn-yüô ky'i. ²⁹ Ngô yia hyiao-teh tao ng-lah u-sen læ z-'eo, pih-ding ta-leh Kyi-toh foh-ing-go mun-tsoh hao-c'ü ka læ.

²⁵ 难间我是到耶路撒冷去供应圣徒。²⁶ 因为马其顿等亚该亚人是欢喜捐拢银子拨耶路撒冷圣徒个穷苦主顾。²⁷ 其拉是欢喜，箇也是其拉应该还个债。因为别国人既然大家得着其拉活灵个好处，自然当该把肉身个好处箇向去供应其拉。²⁸ 等我箇个事干做成，箇个果子交代其拉手里，我会过尔拉个地方到士班雅去。²⁹ 我也晓得到尔拉乌碎来时候，必定带勒基督福音个满足好处介来。

³⁰ Ngô we-leh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go *ming-deo* teng *Sing-Ling-go dz-æ*, ky'ün ng-lah hyüong-di, teng ngô dô-kô dong-sing-yiah-lih t'i ngô gyiu-gyiu Jing-ming; ³¹ hao peh ngô t'eh-c'ih Yiu-t'a di-fông keh-sing ^[1]feh i-jing cü-kwu-go siu-li, yi s-teh ngô tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i kong-ing go z-ken we peh sing-du hwun-hyi; ³² s-teh ngô k'ao-djôh Jing-ming-go ts-i hao hwun-hwun-hyi-hyi tao ng-lah u-sen læ, teng ng-lah dô-kô teh-djôh en-ŵe. ³³ Dæn-nyün keh-we 'o-bing-go Jing-ming teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong. Üô-meng.

³⁰ 我为了阿拉主耶稣基督个名头等圣灵个慈爱，劝尔拉兄弟，等我大家同心协力替我求求神明，³¹ 好拨我脱出犹太地方箇星弗依顺^[1]主顾个手里，又使得我到耶路撒冷去供应个事干会拨圣徒欢喜，³² 使得我靠着神明个旨意好欢欢喜喜到尔拉乌碎来，等尔拉大家得着安慰。³³ 但愿箇位和平个神明等尔拉众人大家来东。亚们。

[1] 'Ôh wô, feh siang-sing. 或话，弗相信。（原注）

Lm. XVI.

AH-LAH tsi-me Fi-pi, z Kyin-keh-li kyiao-we-go bæn-z-nying, ngô t'ôh-t'ôh ng-lah; ² iao ng-lah tsiao sing-du-go meng-veng dzæ-ü Cü siu-liu gyi; ping-ts'ia gyi yiu soh-go iao ng-lah, ng-lah kæ pông-dzu gyi: ing-we gyi yi-kying pông-dzu hyü-to nying ko, yia pông-dzu ngô ko.

阿拉姊妹腓比，是坚革哩教会个办事人，我托托尔拉，² 要尔拉照圣徒个门份在于主收留其。并且其有啥个要尔拉，尔拉该帮助其。因为其已经帮助许多人过，也帮助我过。

³ Hao mông-mông Pah-kyi-lah teng Üô-kyü-lah, z dzæ-ü Kyi-toh Yiæ-su tso ngô-go pông-siu. ⁴ Gyi-lah, we-leh ngô sing-ming, zi-go deo-kying ts'ô-ih-ngæn 'eo-leh tao-k'eo-li: fi-dæn ngô, ziu-z bih-koh-go cong kyiao-we tu ken-zia gyi. ⁵ Wa-yiu mông-mông gyi-lah oh-li-go kyiao-we. Hao mông-mông ngô ts'ing-æ-go Yi-pæ-nyi-t'u; gyi z Üô-kæ-üô hyin-zông peh Kyi-toh go zông-sing ko-ts. ⁶ Hao mông-mông Mô-li-üô; gyi we-leh ah-lah hyü-to lao-sing-fi-lih. ⁷ Hao mông-mông En-to-nyi-kwu teng Yiu-nyi-üô, z ngô ts'ing-kyün, teng ngô dong-de lôh-kæn-go; gyi-lah læ s-du cong-nyiang yiu ming-sing; yia sin-jü ngô tso Kyi-toh-go meng-du. ⁸ Mông-mông En-pah-li; gyi dzæ-ü Cü z ngô

sô ts'ing-æ-go. ⁹ Mông-mông R-pô-nu, dzæ-ü Kyi-toh tso ah-lah pông-siu; teng ngô ts'ing-æ-go Z-da-kwu. ¹⁰ Mông-mông Üô-pi-li; gyi dzæ-ü Kyi-toh z s-c'ih-liao-go nying. Mông-mông Üô-li-to-pu ^[1]keh-kô li-hyang-go *sing-du*. ¹¹ Mông-mông ngô-go ts'ing-kyün Hyi-lo-t'in. Mông-mông Nô-gyi-su ^[1]keh-kô li-hyang keh-sing dzæ-ü Cü go. ¹² Mông-mông T'u-fi-nô teng T'u-fu-sah, z dzæ-ü Cü lao-sing-fi-lih-go *tsi-me*. Mông-mông ts'ing-æ-go *tsi-me* Pe-sih; gyi dzæ-ü Cü yiu hyü-to lao-sing-fi-lih. ¹³ Mông-mông Lu-fu, z dzæ-ü Cü t'iao-shün-go: wa-yiu *mông-mông* gyi ah-nyiang, yia z ngô ah-nyiang. ¹⁴ Mông-mông Üô-seng-gyi-t'u, Feh-leh-ken, Heh-mô, Pah-lo-pô, Heh-mi keh-sing, teng gyi-lah dô-kô læ-kæn-go hyüong-di. ¹⁵ Mông-mông Fi-lo-lo-kwu teng Yiu-li-üô, Nyi-li-üô teng gyi tsi-me, wa-yiu O-ling-pô teng gyi-lah dô-kô læ-kæn-go cong *sing-du*. ¹⁶ Ng-lah iao ts-ts-dzing-dzing 'ang hyüong-cü-go li, dô-kô mông-mông. Kyi-toh-go kyiao-we tu mông-mông ng-lah.

³ 好望望百基拉等亚居拉，是在于基督耶稣做我个帮手。⁴ 其拉，为了我性命，自个头颈差一眼候勒刀口里。非但我，就是别国个众教会都感谢其。⁵ 还有望望其拉屋里个教会。好望望我亲爱个以拜尼土，其是亚该亚献上拨基督个尝新果子。⁶ 好望望马利亚，其为了阿拉许多劳心费力。⁷ 好望望安多尼古、等犹尼亚，是我亲眷，等我同队落监个。其拉来使徒中央有名声，也先如我做基督个

门徒。⁸ 望望暗伯利，其在于主是我所亲爱个。⁹ 望望耳巴奴，在于基督做阿拉帮手；等我亲爱个士大古。¹⁰ 望望亚比利，其在于基督是试出了个人。望望亚利多布简家^[1]里向个圣徒。¹¹ 望望我个亲眷希罗天。望望拿其数简家^[1]里向简星在于主个。¹² 望望土非拿、等土富撒，是在于主劳心费力个姊妹。望望亲爱个姊妹彼息，其在于主有许多劳心费力。¹³ 望望鲁孚，是在于主挑选个。还有望望其阿娘，也是我阿娘。¹⁴ 望望亚逊其土、弗勒干、黑马、八罗巴、黑米简星，等其拉大家来间个兄弟。¹⁵ 望望非罗罗古、等犹利亚、尼利亚、等其姊妹，还有阿林巴、等其拉大家来间个众圣徒。¹⁶ 尔拉要致致诚诚行嗅嘴个礼，大家望望。基督个教会都望望尔拉。

[1] *Keh liang tsih, keh-kô liang-go z, yiu-teh wô, beng-yiu.* 简两节，「简家」两个字，有得话，「朋友」。（原注）

¹⁷ Ngô ky'ün ng-lah, hyüong-di, yüong kwu-djôh keh-sing feh tsiao ng-lah sô 'ôh-ko-go dao-li long-c'ih feng-k'æ z-ken, 'æ-li nying væn-ze go cü-kwu: yüong bi-k'æ gyi-lah. ¹⁸ Keh-cü nying feh-z voh-z ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh, z voh-z gyi-zi-go du-bi; gyi-lah pô din-dông-mih-ti vong-dzing shih-wô hong-yiu keh-sing dzing-jih nying-go sing. ¹⁹ Ng-lah i-jing-go *ming-sing* tao-c'ü tu teh-cü-de. Sô-yi ngô we-leh ng-lah hwun-hyi; tsih-z ngô iao ng-lah, kông-tao hao z-ken, we ts'ong-ming; kông-tao ăa z-ken, we ^[1]lao-jih. ²⁰ Keh-we 'o-bing-go Jing-

ming we soh-soh tsiang Sah-dæn ^[2]peh ng-lah kyiah-‘ô dah-wu. Dæn-nyün ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah dô-kô læ-tong.

¹⁷ 我劝尔拉，兄弟，用顾着箇星弗照尔拉所学过个道理弄出分开事干、害累人犯罪个主顾，用避开其拉。¹⁸ 箇株人弗是服侍阿拉主耶稣基督，是服侍其自个肚皮。其拉把甜糖蜜滹奉承说话哄诱箇星诚实人个心。¹⁹ 尔拉依顺个名声到处都得知了。所以我为了尔拉欢喜，只是我要尔拉，讲到好事干，会聪明；讲到坏事干，会老实[1]。²⁰ 箇位和平个神明会速速将撒但拨尔拉脚下踏糊^[2]。但愿阿拉主耶稣基督个恩惠等尔拉大家来东。

[1] ‘Ôh wô, nyü-beng. 或话，愚笨。（原注）

[2] ‘Ôh wô, sông-‘æ læ ng-lah kyiah-‘ô: k’*en* Ts. 3. 15. 或话，伤害来尔拉脚下。看 Ts. 3. 15.（原注）

²¹ Ngô-go pông-siu Di-mo-t’a, teng ngô ts’ing-kyün Lu-gyiu Yiæ-seng Sô-si-pô-teh, tu mông-mông ng-lah. ²² Ngô dæ-sia keh-fong sing go Teh-tiu, dzæ-ü Cü mông-mông ng-lah. ²³ Kyüô-yiu mông-mông ng-lah; gyi z su-djông liu ngô teng kyiao-we-li-go cong-nying. Yün-li-go kw’u-vông Yi-lah-tu, teng *ah-lah* hyüong-di Kwah-t’u, mông-mông ng-lah.

²¹ 我个帮手提摩太，等我亲眷路求、耶孙、所西巴德，都望望尔拉。²² 我代写箇封信个德丢，在于主望望尔拉。²³ 加犹望望尔

拉，其是素常留我等教会里个众人。县里个库房以拉都，等阿拉兄弟括土，望望尔拉。

²⁴ Dæn-nyün ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong. Üô-meng.

²⁴ 但愿阿拉主耶稣基督个恩惠等尔拉众人大家来东。亚们。

²⁵ Næn-kæn Keh-we neng-keo tsiao ngô-go foh-ing teng sô djün Yiæ-su Kyi-toh-go dao-li kyin-kwu ng-lah-go sing, (*keh-go dao-li ziu-z hyin-c'ih keh ao-miao z-ken, üong-kwu-yi-læ z ing-dzông-tih,* ²⁶ yin-dzæ z piao ming-bah, ping-ts'ia tsiao keh-we üong-yün Jing-ming-go feng-fu, yüong-djôh sin-cü-nying-go shü, djün peh væn-koh-nying hao siang-sing i-jing;) ²⁷ dæn-nyün yüong-wô, k'ao-djôh Yiæ-su Kyi-toh, üong-yün kwe peh keh doh-ih-we ts'ong-ming-go Jing-ming. Üô-meng.

²⁵ 难间箇位能够照我个福音等所传耶稣基督个道理坚固尔拉个心，（箇个道理就是显出箇奥妙事干，永古以来是隐藏的，²⁶ 现在是表明白，并且照箇位永远神明个吩咐，用着先知人个书，传拨万国人好相信依顺。）²⁷ 但愿荣华，靠着耶稣基督，永远归拨箇独一位聪明个神明。亚们。